

MAGYAR Bányászlap

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban
75 East 10th Street

The only Hungarian Miners' Journal in the United States
New York, N. Y.

Published every Thursday by Martin Himler, Editor—at 75 E. 10th St., New York, N. Y.

Entered as Second Class Matter at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates: United States and Canada one year \$2.00. Abroad \$2.50.

Szobonya István indítványa

Lapunk két hét előtti számában Szobonya István (Blanford, Ind.) bányásztestvér felvetette azt az eszmét, hogy szóljunk bele otthon selylő bányásztestvéreink sorsába és igyekezzünk valamit a helyzetükön javítani.

Szobonya István a módját is megírta a belevatkozásnak, s azt indítványozta, hogy intézzünk feliratot a kormányhoz, hogy bányának jobban a helyi hatóságok a magyarországi bányászokkal.

Mi a Szobonya testvér indítványát helyesnek tartjuk. Mi szintén úgy érezzük, hogy nekünk kötelességünk valamit tenni otthoni bányásztestvéreink érdekében, s a legkevesebb, amit elvárhatunk tőlünk, hogy legalább a szavunkat emeljük fel az érdekükben a magyar kormányban.

A hazai bányászoknak rossz a sorsuk. Katonai kirendeltség őrzi őket, a munkájukat ott nem hagyhatják, ha akarják sem; s bizony nagyon gyakori, sőt mondhatnánk, hogy rendszer, a bányászok botosása.

A botosás csak két esetben lehetséges. Vagy maga a kormány botosztatja őket, s az esetben nem hallgatnak meg a kérésünket; vagy a kormány ellenére botoszák a bányászokat, s ez esetben a kormányunk kötelessége, hogy a brutalitásnak véget vessenek.

Nekünk nemcsak kötelességünk, de jogunk is van tudni, hogy ki tette rendszerré és meddig lesz rendszer a bányászok botosása, s miért tilos nekik, mint hajdan a jobbágyoknak, vagy a rabszolgáknak, hogy a munkájukat otthagyhassák?

S tudni akarjuk azt is, hogy mi a kormány álláspontja ebben a kérdésben?

Hogy a bányászok botosása rendszerré vált, ahhoz kétség nem fér. Bennünket nem lehet kielégíteni azokkal a "vizsgálatokkal", amiket külföldi bizottságok vezettek a fehér terror ügyében, mert mi biztosan tudjuk mit beszélünk. A szerkesztőségünkben hosszú lista van azoknak a neveiről, akiket a bányatelepeken ebben az esztendőben megbotosztak. És akiket Hajmáskérre internáltak.

Az amerikai magyarság joggal szólhat bele Magyarország ügyébe, mert hívunk bennünket az otthoni magyarok, hogy legyünk segítségükre az ország talpraállításában.

S ha jók vagyunk arra, hogy Szibériában selylő és pusztuló testvéreink hazaszállításáról gondoskodjunk, akkor jussunk azt is megnézni, hogy mi sors vár majd rájuk otthon, ha a bányákba mennek kenyerüket megkeresni.

Ha jók vagyunk arra, hogy Huszár Károly a kormány megbízásából közénk jöjjön, hogy Magyarországnak dollárkölcsonöket adjunk, hogy a gyermeküket éllemezük, akkor jók vagyunk arra is, hogy beleszóljunk azoknak a sorsába, akik testvérek velünk, akik a munka ígájában velünk együtt huznak egész életükben.

Magyarországot bojkott alá veszi a világ munkássága, mert azt

találják, hogy nálunk nem bányának tisztességesen a dolgozó munkásokkal.

Szégyennel látjuk ezeket a dolgokat, s nemcsak kérni, de követelni is fogjuk, hogy azonnal vessenek véget a munkások hallatlan elnyomásának.

Mint hogy ezt nem a mi saját nevünkben, de az egész amerikai magyar bányászok nevében tesszük, tudni akarjuk, hogy mi erről a bányászok véleménye?

Tudni akarjuk, hogy mellénk állnak-e bányásztestvéreink, ha felemeljük a szavunkat, a Magyarországnak elnyomott bányászemberek érdekében?

Tudni akarjuk, hogy megadják-e nekünk a jogot olvasóink, hogy az összbányászok nevében intézzük a feliratunkat a magyar kormányhoz?

Annak a bányásznak a nevében, amely a mi kérés szavunkra annyiszor sietett az utolsó hat esztendőben a magyar haza támogatására.

Akiknek a nevében még mi mindig meg mertük ígérni minden támogatást minden szenvedő magyarnak, s akik ezt a mi ígértünket mindig beváltották.

Közölni akarjuk a lapunkban a feliratot, és azt akarjuk, hogy azt írja alá minden magyar bányász, hogy az aláírásokat összegyűjtéssük és beküldhessük a magyar kormányban.

S aki nem volt rest a nevével aláírni, mikor egyik-másik gyűjtőívre jegyezte a dollárokat, az bátran aláírhatja a nevével erre a papírra is, amelyen otthon szenvedő testvéreink sorsának a javítását kérjük és kívánjuk.

Addig is, míg elkészítjük és közöljük a feliratot, s amíg aláírásra szánt íveket közölünk a lapunkban, szeretnénk, ha megírnák erről a dolgról a véleményüket olvasóink. A beérkező leveleket közölni fogjuk a lapban.

A HIMLER COAL CO. KÖZGYŰLÉSE ÉS A Bányászok BANKJA.

Értesítjük a Himler Coal Co. közgyűlésére érkező magyar bányászokat, hogy bankunkat július 3-án, szombaton este 7 óráig nyitva tartjuk, s szívesen látunk abban minden magyar bányászt.

Tudjuk, hogy a társaság részvényesei valamennyien hoznak egy kis betétet a gyűlés alkalmával bankunkba és kötelességünknek tartjuk, hogy ez alkalommal este is szolgálatára álljunk a magyar bányászoknak.

Július 15-ike előtt elhelyezett betétekre a kamatot július elsejéig számított és fizetjük.

Részvényeseink jól tudják, hogy mindnyájunk közös érdeke a bankunk erőssé és nagygyá tétele, s minthogy a bank egyik legnagyobb részvényese a Himler Coal Co., természetesen, hogy a bányatársaság minden egyes részvényese ezt a bankot fogja támogatni és nem idegen vállalatokat.

HIMLER ÁLLAMI BANK.
Warfield, Ky.

MI A HAZA?

Egy szibériai hadifogoly levelében olvastam, hogy este, mikor a foglyok közül egy inspekción körüljárja a hálószobákat, ezzel a mondással köszön el bajtársaitól:

— Isten, vigyázz Magyarországra.

Az inspekción köszönésére kórusban hangzik vissza a köszönés a tákarók alól:

— Vigyázz rája.....

És az ember önkéntelenül is elgondolkozik ezen, ezek a szerencsétlenek, ezek az elfelejtettek, ezek kérik Istent, hogy vigyázzon Magyarországra. Ezek, akik a legtöbbet adták a hazáért, akik többet adtak, többet szenvedtek, mint a hősi halottak, többet adtak, mint aki a szeméülárgát, vagy a karját, lábát adta... Ezek, akiknek a lelkét ölték meg, akikről elfelejtkezett az ország, akiket a fogságban tartanak hosszú évek óta, akik békeidőben is a háború foglyai ott, abban a jeges pokolban, messzi, idegen, százaszor elátkozott Szibériában. És ezek is így köszönnek el este egymástól:

— Isten, vigyázz Magyarországra.....

Mennyire megtisztítható ezek szívet a szenvedés, mennyire megfonomítható ezeket a fagyos Szibéria, az elhagyatottság, ha még mindig, túl poklon, ezer kinn szeretni tudják azt a földet, amiért annyit szenvednek. Ezek az emberek nem vádaskodnak, ezek áldást kívánnak a hazára, mert tudják, hogy nem a haza az, aki megfélekezett róluk, hanem az emberek, akik a hatalomért járt kavargó táncukban elfeledkeztek arról a szenvedésről, amit a szibériai rabmagyarok szenvednek a hazáért.

Ugy látszik, csak azok tudják igazán, szívből, önzetlenül a hazát szeretni, akik nagyon szenvedtek érte. A hatalmasok, a nagyok, akiknek a legkeservesebb időben is kijutott a jóból, azok nem szeretik a hazájukat, a megszállott területek a deresen nyugó szegény szerencsétlenek tudják szeretni a hazájukat. Ezek szeretik a hazát, ezek szenvednek a hazáért, akik soha mást nem kaptak a hazától, csak szenvedéseket, botlításokat, pofonokat, hol ettől, hol attól.

Mi hát a haza? Ha a nyomorultak, ha a szenvedők így szeretik, ha botlítások, kínzó sebekben tul is hűek maradnak ahhoz az országhoz, amelynek emberei itt is, ott is a gyűlölet otorával csapnak le rájuk.

Nem a király a haza, aki háboruba parancsolja a népet, nem a kormány a haza, amely ott felejtéi hőseit Szibériában és nem az a hatalom a haza, amely a bányászokat botlításal fizeti. A föld a haza, az áldott magyar róna, a magyar hegyek, meg a szenvedő magyarok szívei. Ez a haza. És ezt a hazát szeretik azok, akik Szibériában az Isten segítségét kérik, ezt a hazát szeretik azok, akik otthon botlításokat türenek el és ezt a hazát szeretjük mi, amerikai magyarok, akik a szívünket, két kezünk adományát küldjük a magyar haza felé.

Ne hagyjátok elámitani magatokat, magyar testvérek, ha otthoni siralmakról beszélnek nektek. Nem a haza bántja a magyarokat, csak a rossz emberek, a hatalomra kapott gonoszok, akik bitorolják a magyar nevet, mert nem lehet az ma magyar, aki nem szenved a magyarságért. És ezek bizony nem szenvednek.

Segítsétek a szülőhazát, testvérek, és vegyetek példát az imádkozó szibériai rabmagyaroktól. Mert a haza a magyar föld, még a szenvedésükben is Magyarországot imádkozó igaz magyarok. És ezek megérdemlik a segítségüket, szívünk minden szeretetét, kezünk minden adományát.....

(f).....

A Bányászlap és a papirhiány

Bizonyára meglepi testvéreinket, hogy a már hónapok óta 12 oldalakon megjelenő Magyar Bányászlap e héten csak 8 oldal terjedelemben kerül testvéreink elé. Nem a magunk akaratából történt ez, mert hiszen mi azt szeretnők, ha minél több oldalon szólhatnánk testvéreinkhez — hiszen olyan sok a mondanivalónk — de sajnos, az általános papirhiány megakadályoz bennünket ebben.

Az utolsó évben a papirhiány olyan mérvet öltött, hogy az angol lapok is, amelyek legtöbbjének pedig hatalmas papírgyára is van — kénytelenek voltak kisebb lapot adni ki, sőt némelyik megkérte olvasóit, hogy adja át a kiolvasott lapot a lap egy másik hívének, hogy így kevesebb példányszám több kézbe kerülhessen. A magyar napilapok is kevesebb oldalon jelennek meg, mint korábban. A nagy papirhiány folytán az alig pár évvel ezelőtti ár iszonyu magasra szökött fel. Két-három évvel ezelőtti az újságpapír ára 4 cent volt fontonként, ma a nagy fogyasztók is fizetnek 14-15 centet, hetilapok — melyeknek kevesebb papírra van szükségük, — örülnek, ha kapnak elegendő papírt 16, sőt 18 centért is fontonként. Nem egyszer történt meg velünk, hogy pár napi szaladgálás után a heti lapra való papír éppen az utolsó percben érkezett, úgy, hogy azt hittük, hogy nem is tudunk adni lapot. Az idegen

nyelvű lapok, melyek az előfizetési árat az utolsó évben nem emelték határozottan ráfizetnek minden egyes példányra, Bennünket is súlyosan érintett a papirdrágaság és a papirhiány. de küzdöttünk, ameddig lehetett. Most azonban a legjobb akaratunk mellett sem tudunk 12 oldalas lapot adni, mivel nem kapunk elég papírt.

Hogy meddig lesz ilyen papirhiány, azt nem tudjuk. Reméljük, hogy nem sokáig és akkor újra legalább 12 oldalas lapot kapunk. De egyelőre meg kell elégedniök testvéreinknek a 8 oldalas lappal.

Ugyancsak a papirhiány kényszerít bennünket arra, hogy hogy hátralekösöknek a lapot beszüntessük. Kérjük testvéreinket, hogy pontosan ujtítsák meg az előfizetéseket, mert kénytelenek vagyunk minden lapot beszüntetni, melynek előfizetése több, mint két hónappal hátralekban van.

Reméljük, hogy testvéreink megértik nehéz helyzetünket és segítségünkre leszenek továbbra is, hogy a lapot fenntartsuk.

Ujtítsa meg mindenki előfizetését, mielőtt lejár. Csakis így kerülhetjük ki az előfizetési ár emelését.

Mihelyt a papirviszonyokban javulás áll be, újra tizenkét oldalas lapot küldhetünk testvéreinknek. És senki sem kívánja ezt jobban, mint mi.

Meghívó

A Himler Coal Company évi közgyűlésére.

Értesitem a Himler Coal Company részvényeseit, hogy társaságunk rendes évi közgyűlését

JULIUS 3-ÁN

Warfielden, a társaság helyiségében.

A részvényesek közgyűlése dönteni fog az igazgatóság jelentései fölött, új igazgatóságot választ és határoz új indítványok és minden más tárgy felett, amely hatáskörébe tartozik.

Minthogy a részvényesek közgyűlése végtelen nagy fontosságú dolgokban fog határozni, feltétlenül érdeke minden egyes részvényesnek, hogy a gyűlésen megjelenjen s a gyűlés elhatározásában részt vegyen.

A Himler Coal Company összes részvényeseit tisztelettel meghí-

vom és kérem, hogy a gyűlésen minden körülmények közt jelenjenek meg.

Ugyanakkor szívesen látunk telepünkön minden olyan magyar bányászt, akit érdekel a mi vállalatunk.

Himler Márton

a

Himler Coal Co. elnöke.

MAGYAR Bányász ÖLT A BányászOR

Daisytown, Pa. Bitzman József testvér egy szomorú hírt tudat velünk. Kajatin János magyar bányásztestvérünket megölte, egy bányász golyója. Szerencsétlen testvérünket általános részvét mellett temették el. Az elhunyt tagja volt a Verhovay Egyesületnek. Szegény testvérünk halálát özvegye és 7 gyermeke gyászolja, kik közül a legidősebb 12 éves.

A gyilkosság részleteit nem ismerjük, mert Blizman testvér a Verhovay konvención volt, amikor az eset történt. A vizsgálatot megindították és ez fogja kideríteni a részleteket.

MUNKAHIREK

Thorpe, W. Va. K. J. testvér írja, hogy itt a munka elég jól megy, hetenkint 5-6 napon át dolgoznak, a bánya egyenes, a szén 7-8 láb magas, víz néhol akad, de fizetnek érte. Gáz nincs, lejáró van, de azért is fizetnek. Karbájd lámpával dolgoznak. A szénet masina után kárészámra 1.65, pikk után 1.80 dollárral fizetik. Szerencsétlenség csak ritkán történik. A munkásokkal elég jól bántanak. Az élelmiszer és lakások árai olyanok, mint mászol. E hir beküldője ajánlja ezt a helyet a magyaroknak. Új embereket vesznek fel.

Finleyville, Pa. Riskó János testvér írja, hogy ez a pléz új és még csak nagyon keveset dolgoznak. Néha-néha egy-egy napot dolgoznak most még. A bánya egyenes, a szén 4 és fél láb magas, víz és lejáró van, gáz nincs. Karbájd lámpával dolgoznak. A szén tonnaszáma fizetik vegyes méréssel, masina után 74 centtel. Szerencsétlenség nem szokott előfordulni. Az élelmiszer és lakások árai olyanok, mint mászol. Ha a munka jobban megy, Riskó testvér értesíteni fog bennünket.

Brantown, Pa. Basák István tudatja, hogy a munka itt elég jól megy. A bánya egyenes, a szén 3-4 láb magas, víz, gáz vagy lejáró nincs. Karbájd lámpával dolgoznak. A szén tonnaszáma fizetik vegyes méréssel, masina után 93, pikk után 1.35 dollárral. Szerencsétlenség nem szokott előfordulni. Az emberekkel úgy bántanak, ahogy megérdemlik.

Dante, Va. Domokos Mózes testvér írja, hogy a munka itt jól megy, mindennap dolgoznak. A

bánya driftes, a szén 5-6 láb magas, víz van néhol, de azért fizetnek, gáz nincs, karbájd lámpával dolgoznak. Lejáró van. A szén kárészámra fizetik masina után, pillerben néhol szalet után 1.50-1.60-ig. Szerencsétlenség az utóbbi időkben nem fordult elő. A munkásokkal jól bántanak, az élelmiszer és lakások árai olyanok, mint mászol. Munkásokat vesznek fel és Domokos testvér ajánlja ezt a helyet jó munkásoknak.

Carolina, W. Va. Iván Imre testvér írja, hogy a munka itt jól megy, mindennap dolgoznak, csak akkor dolgoznak 5 napot, ha nincs elég vasuti kocsi, de ez ritkán fordul elő. A bánya gecsés, a szén 7-8 láb magas, néhol 9 láb is megvan. Víz van egy kevés, de azt kiszivattyúzzák, úgy hogy az ember nem dolgozik vízben. Gázt Iván testvér eddig nem tapasztalt. Villanylámpával dolgoznak. A szén tonnaszáma fizetik vegyes méréssel, masina után 64, pikk után 89 centtel. A munkásokkal kifogástalanul bántanak. Kisebbszerencsétlenség az utóbbi időben előfordult. Az élelmiszer árai körülbelül olyanok, mint mászol. Liszt 8 dollár száfontja, cukor fontja 23 cent, porkchops fontja 48 cent, sódar 45 cent, leveshus fontja 40 cent, 4 szobás lakásért 8 dollárt fizetnek és 1 dollárt villanyért havonta. A lakások épenolyanok, mint a városi lakások, és azoknak a testvéreknek akik szívesen szednek barmot. Iván testvér ajánlja ezt a helyet, mert jó munkánál 150-160 dollár is megakad a pedaboritákban.

Queen Junction, Pa. Testvéreink írják, hogy a munka itt nem a

legjobban megy, mert nincs elég vasuti kocsi. A bánya szlopos, a szén 4-5-6-7 láb magas. Víz az egyik oldalon van, lejáró vagy gáz nincs. Karbájd lámpával dolgoznak. A szén tonnaszáma fizetik pikk után 1.17 dollárral vegyes méréssel. Szerencsétlenség nem történik. Az élelmiszer és lakások árai olyanok, mint mászol.

Fairport Harbor, O. Patai Sámuel testvér írja, hogy a munka itt a gyárakban jól megy, 8-9-10 óráig dolgoznak naponta. A munkásoknak óránként 50 centtől kezdve fizetnek. Munkásokat vesznek fel.

Worden, Ill. Szegedy István testvér írja, hogy itt naponta dolgoznak. A bánya gecsés, a szén 5-6-7 láb magas, víz nincs, az entriket locsolják, gáz nincs, lejáró van, de azért fizetnek 71 centet óránként. Karbájd lámpával dolgoznak. A szén tonnaszáma fizetik masina után vegyes méréssel 85 centtel. Szerencsétlenség nem szokott történni. A munkásokkal nagyon jól bántanak. Az élelmiszer és lakások árai olyanok, mint mászol. Új embereket vesznek fel, de csak bányászpárral. Szegedy testvér ajánlja ezt a helyet a magyaroknak.

Előbb-utóbb ugys megteszi. Miért nem előbb? Miért nem mindjárt? Küldje el takarékbetéjét a bányászok bankjához.

Helyezze el pénzét kamatozó betétként és teljes biztonságban a mi bankunkba.

First National Bank
COEBURN, VA.

E bányavidékek legerősebb bankja. Az Egyesült Államok kormányának ellenőrzése alatt állunk.

W. S. DODD, pénztárnok

Adakozás a szibériai rabmagyarok részére

A szibériai rabmagyarok hazaszállítására megalakult mozgalomban a magyar bányászok is kiveszik a részüket. A legtöbb telepről az összegyűjtött összegeket egyenesen a Committee címére küldik. Hozzánk az utolsó napokban a következő összegek folytak be.

P. Kosztyó, Hawk Run, Pa. 5 dollár, Kiss Gábor, Braznell, O. 5 dollár, Karnish János, McInture, Pa. 5 dollár, A redjacketi testvérek gyűjtése 162,50 dollár, beküldte ifj. Orosz János. Holden W. Va.-i magyarok gyűjtése 50 dollár, beküldte Hetey Pál, az Edgarton, W. Va.-i testvérek gyűjtése 41 dollár, beküldte Joseph Cseh. Darabos Ferenc és Jakab János, Fredericktown, Pa. 5-5 dollár, A maxinei magyarok gyűjtése 40 dollár, beküldte Szepes János és István, a Clifford, Ill.-i magyarok gyűjtése 112,25 dollár, beküldte Vedrén Lajos, Márk Julia, Lehigh Montana, 10 dollár.

Fenti összegeket elküldtük az American Committee for ungarian Sufferers címére, Hotel McAlpin, Room 304, New York N. Y. honnan a beküldők az eredeti nyugtát megkapják. Folytassák testvéreink a gyűjtést továbbra is, hogy minél előbb hazakerüljenek az otthonhagyott kis, családjához a háború legtöbbet szenvedett magyarjai.

Előbb-utóbb Ön is a bányászok bankjában helyezi majd el a pénzét. Miért nem előbb? Miért nem mindjárt? Nem elég idegen bankot tettek már nagygyá a magyar bányászok? A saját bankjukat nem inkább tehetik nagygyá?

100 MAGYAR Bányászra van Szükségünk

Családostok és nőtlének

Sutherland, Va., közel Nortonhoz. — Bányánk kitünő állapotban vannak. A szén 4-8 láb magas. Víz és gáz nincs. A szén masina vágja. Tízta és jó házaink vízvezetékekkel és villanyval vannak ellátva. Nagy kert van minden hához. Házi állatok és apró jószágok tartása megengedve.

Irjon erre a címre még ma:

Wise Coal and Coke Company
Dorchester, Va.

Dr. Charles Ritz
A magyarok kedvelt fogorvosa
Goodman Bld.
Williamson W. Va.

PATENTOK
Készítésében és értékesítésében irjon
Manufacturers Patent Co.
1133 BROADWAY, NEW YORK
Szabadalmi ügyvédek és mérnökök
DIJTALANUL adnak utasítást. —
Tantárgy magyar patent könyvünket
(No. 2.) szintén ingyen küldjük. — Este és
vasárnap érdeklődjön: 1271 HOE AVE.
alatt, Bronx-ban, a Freeman St.-i Subway
állomásánál.
POLACHEK ZOLTAN
FOMERNOKNÉL

MI EZ?

**AZ ÖSSZETARTÁS
A BECSÜLET
A TISZTESSÉG**

Az amerikai magyar bányászok jelvénye
Pártoltjátok a magyar bányászok bankját

HIMLER STATE BANK
WARFIELD --- KENTUCKY

CUNARD-ANCHOR

“Pannonia”

Duplacsavaru gőzös
SZOMBATON, JUNIUS 19-ÉN INDUL
Kiköt Triesztbe, Patras és Dubrovnikban
3i-ki osztály jegy ára \$125
Külön \$5 hadiadó
Vegye meg hajójegyét saját lakóhelyén a helybeli ügynöknél

A FAIRMONT, W. VA.

és vidékén lakó magyar bányászok tudomására adjuk, hogy

Fairmontban, 128 Jackson Street
az Opera House épületében

“OCEAN”

STEAMSHIP AGENCY
cim alatt
HAJÓJEGY és PÉNZKÜLDŐ IRODAT
nyitottunk.
HA PÉNZT kíván az óhazába küldeni
HA HAJÓJEGYRE lesz szüksége.
HA CSALÁDTAGOT akar Amerikába kihozatni.
HA NYILVÁNOS KÖZJEGYZŐRE lesz szüksége, bizalommal fordulhat irodánkhoz.
R. Hoffman és M. Kellert.

Nehogy elfelejtse Tomkó István
Mindennemű egy- és egyéb nyomtatványokat, bál jegyeket, meghívókat, leveleket, borítékokat, alapszabály könyveket a legújantóább áron készít.
67 St. Marks Place, NEW YORK, N. Y.

TÁRSAS UTAZÁS

Magyarországba a legjobb és leggyorsabb hajókon
PÉNZKÜLDÉS
kábelürgöny vagy postai uton a világ bármely részébe a legolcsóbb napi áron.

CSALÁDOK KIHUZATALA

UTLEVELEK

Közjegyzői ügyekben forduljon nyugodt lélekkel állami felügyelet alatt álló bankomhoz. Pontos és lelkiismeretes kiszolgálásért szavatolok.

John Nemeth, Jr. Banker
437 PENN AVE., PITTSBURGH, PA
A Wabash vasút állomás közelében.

Sharples, W. Va. és Vidéki Magyarok!

Tudatom, hogy nálam fűszer árut, bust, feedet, cipőt és ruhaneműt olcsóbban vehetnek mint bárhol, mert én CARE SZÁMRA HOZTAM AZ ÁRUT. HA VALAKI PÉNZT AKAR KÜLDENI AZ Ó-HAZÁBA, UTELEVÉLRE VAGY HAJÓ JEGYRE VAN SZÜKSÉG. FORDOLJUN HOZZÁM BIZALOMMAL. — A BECSÜLETES Bányász Storoshoz.

STEVE BELLA
SHARPLES, W. VA.

A csecsemőjét tartsa egészségben és jó erőben.

A csecsemő egészsége és fejlődése főképp attól függ, hogy mennyire vigyáz rá és milyen táplálékot kap. Csecsemőjét naponta fűrössze és rendszeres időben táplálja. Ha nem tudja szoptatni csecsemőjét, próbálja meg

Borden's EAGLE BRAND (CONDENSED MILK) (TEJKIVONATOT)

a legkiválóbb gyermek élelmi szer, sűrű tehéntejből és porcukorból készítve különösen csecsemőknek. Doktorok mindenütt ajánlják, főképp egyenletessége és jó minősége miatt.

Ha gyermeke nem fejlődik, ahogy kellene — ha akar táplálékot, amely erős és egészséges, még ma küldje el a szelvényt és megkapja ingyen a táplálási utasítást magyarul írva és az 34 oldalas csecsemő könyvecskét.

Ne féljen azon, hogy nincs elég teje és eukorja a főzéshez és étkezéshez. EAGLE BRAND tejkivonatot a különös, egyenletes és kitünő minőségűnél fogva függetlenül teszi a házasszonyt, azonkívül szaporább és olcsóbb is. Használjon EAGLE BRAND tejkivonatot mindenhez, amíg eddig tejet és eukorot használt. Próbálja meg mártásokhoz.

Kapható minden jó gyógyszerárban és fűszerüzletben.

Vedjenyünk és nevünk a jótállásnak.
The Borden Company
108 Hudson Street,
NEW YORK.

VÁGJA KI E SZELVÉNYT. Jegyezze meg, melyik könyvecskét akarja és küldje el postán MEG MA.

Mrs. ....
Street .....
City .....
State .....

A gyermek jóélete Szakácskönyv 2

ALAPÍTTATOTT 1857
BORDEN MÁR KÉSZÍTHETNYEI:
Borden-féle tejkivonat Borden-féle máltátél
Borden-féle kávékivonat Borden-féle tejesokoládé

Akié a föld -- Azé az ország.

A magyar földnek nem szabad idegen kezekbe kerülni. Az az egy van csak még, amiből életerőt nyerhet. Az az egy — ami biztos befektetés, ahol nem kell félni, hogy pénze odavész.

Ötször annyi földet vehet ma dollárokért, mint a háború előtt, bérbe adhatja azt rokonainak s az adót dollárokkal játszva fizetheti s megmenti hozzátartozóit az uzsorás láncosoktól.

VEGYEN 100, 200, 300 HOLDAS FÖLDBIRTOKOT.

Tegye lehetővé, hogy Magyarország megerősödjön. Vegyen most, mikor égető szükség van segítségre, mielőtt még a haszonlesők felverik az árakat. Rövid időn belül teljes listánk lesz az összes hazai megvehető földekről, írja meg tehát már mostan, hol akar földet venni.

Csakis dollárokkal segíthet otthon. Ma 235 Kor. egy amerikai dollár

Budapesti irodánk gondoskodik róla, hogy minden vételnél a dollárokért a teljes értékű korona legyen javára tudva ügyfeleinknek.

ROKONAI KIHUZATÁSÁHOZ SZÜKSÉGES ÖSSZES

iratokat teljesen díjtalanul szerezzük meg ügyfeleinknek. Budapesti irodánk rokonai részére odahaza teljesen díjmentesen áll minden ügyben szolgálatára.

IRJON MÉG MA.

AMERICAN-HUNGARIAN REAL ESTATE EXCHANGE
318 Broadway, New York, N. Y.

Converse ACE-HI
Bányász csizma és felső cipő

Bányászat a cipő nagyon koptatja. Bőr cipők csak néhány hétig tartanak, az éles kövek és víz hamar tönkreteszik. Még ha vasból van is a talpuk, gyakran kell javítani, mert a víz ártalmas nekik.

A legtovább tartó csizmák és felső cipők gummiból vannak készítve és nevük ACE-HI.

Nézzé meg, hogy a talpon legyen a Nagy "C"

ACE-HI felső cipők különleges gummiból vannak készítve s meg vannak durvítva a mi saját titkos rendszerünkkel. Ahol legjobban van a kopásnak kitéve, ott van a legerősebben csinálva. Azok melegek, vízmentesek és nagyon tartósak.

ACE-HI csizmák ugyanolyan gummiból vannak készítve. Ne felejtse el a nevét, ACE-HI és mielőtt megveszi, nézze meg, hogy rajta legyen a nagy C.

A közelében van egy cipő üzlet, ahol kaphat ACE HI felső cipőt és csizmát. Ha ott nem találja ACE-HI-t, írjon nekünk érte.

Converse Rubber Shoe Co., Malden, Mass.

MAGYAR BANYÁSZOK FIGYELMÉBE

50 magyar család és 250 magányos bányászra van szükségünk. Bányáink éjjel-nappal dolgoznak. Saját vasuti kocsink van és az utóbbi NAGY FIZETÉS EMELES óta az Egyesült Államokban a legjobb fizetés van Lynch. 2 tonnás káré \$1.12-\$1.55, napszám 60 centől 80 centig óránként. Jöjjen munkára készen. Az állomás neve Lynch, Ky. Itt a bányászok \$125-től 240 dollárig keresnek két hetenként. Csakis masina szén van. A masinás fizetése \$140-tól \$160-ig plézenként. — A tető oly erős anyag ké, hogy bátran jöhetnek oly egének is, akik még bányában nem dolgoztak. — Akik fuvó hangszerezen játszanak, előnyben részesülnek. — Ha jól akar magának és családjának, JÖJJÖN

LYNCH, KY.-ba

STEVE LUCAS

Box 55, Lynch Mines Ky.

NE KÜLDJÖN PÉNZT

Pérfiaknak postán küldünk egy párat eme remek U. S. katonai cipőkből. Nem kell egy centet sem előre fizetni. Épen önnök való, legkényelmesebb viselést ad, tartós használatra erősen készült, hogy tovább tart, mint más két pár cipő. Vastag, kettős talp, kitűnő bőr, vízmentes, száraz és melegen tartja a lábat.

Vásárolja ezt közvetlenül, legalább \$3.00 megalkarítással a legnagyobb cipőgyárostól. Vágja ki e hirdetését, írja meg pontos címét és a nagyságát s küldje be még ma. — Csak addig kapható, míg a készlet tart. A levélhordónak fizet \$4.29, egy centtel sem többet.

\$4.29

Bank referenciák: State Street Trust Co., Boston.
Eastern Mail Order House, Stat. A, Box 170, Boston 18, Mass.

Név ..... Cím: ..... Nagyság .....

Uj magyar üzletek

Appalachia, Va. és környékén levő honfitársak szives tudomására adjuk, hogy a közönség által jól ismert Sándor János és Markó József **FUSZER ÜZLETET** nyitottunk, amelyben minden bevónk a legkedvezőbb bánásmódban részesülünk. A honfitársak szives pártfogását kérjük, tisztelettel **Sándor és Markó** Box 32 Appalachia Va.

HELYEZZÉK NÁLUNK EL PÉNZÜKET

The Peoples Bank of Appalachia, Va. Min kifizetünk 4% kamatot a pénzük után. Az összes idegen nemzetiségek bankja, mely különösen a magyar betevők érdekeit képviseli a bánya iparágban. **The Peoples Bank of Appalachia** E. C. MAINOUS, pénztárnok

Igaz tanuságos történet

Maga kárán tanul az ember. — Más kárán tanul az okos.

Érdekes levelet kaptunk egy testvérünkötől. Elmeséljük, hogy mi volt ebben a levélben, mert ha nevek nélkül is mondjuk el a történetet, sokan tanulhatnak belőle.

Mindenki tudja, hogy mi voltunk az elsők, akik a magyar bányászok részvételével megkezd-tük egy magyar bánya megalapítását. A magyar bányászoknak tetszett az ötlet, siettek is a nagy-szerűnek ígérkező vállalat támogatására. Mint minden új dol-log, ez is követőket vonzott és mi örömmel láttuk, hogy követ-nek bennünket a megkezdett ne-héz, de sikerekkel biztató uton. De örömrünk nem tartott sokáig, mert már az utánuk jövő vállala-tok megkezdésénél láttuk, hogy az alapítók nem a helyes és fel-tétlenül tisztességes uton dolgoz-nak és így mi tudtuk, hogy a többi magyar telep alapítóinak a célja nem azonos a miénkkel.

Egy magyar bányásztelepen volt egy testvér, aki szintén csat-lakozni akart a mi vállalatunk-hoz, de ebben megakadályozta őt az egyik ügynök, aki egy másik magyar bányavállalatnak adott el részvényeket.

"Ne vegyen maga, atyafi a Himler-bányából részvényeket. Mert a Himler be fogja csapni magukat. Ő odaadja a részvénye-seknek azt a hasznót, amit az új-ságban csinál, a bánya hasznát pe-dig megtartja magának. Himler a lapjában nem irt jót a mi válla-latunkról, de hát tudja miért van ez. Mert tudja ő, hogy a mi válla-latunk sokkal különb az övénél, mert mi nem három százalék osz-talékot fizetünk, mint ő. De hát majd szemenvágjuk mi Himlert, amikor mi az első év végén 70-80 százalék osztalékot fizetünk. Ak-kor majd az ő lapjának is leadjuk ezt a hirdetését, hogy lássák meg a magyarok, hogy milyen az a bánya, amit Himler nem ajánl. És ha ő nem akarja azt leközo-álni, akkor én a törvény útján fogom őt kényszeríteni arra..."

Ezt mondta a részvényeket áruló ügynök. Egy kicsit tapasztalt ember rögtön látja, hogy a ki ilyeneket mond, az közönséges csaló. Mert ezt nem merné írás-ban adni. Mert ha ő írásban ígér 70-80 százalékot, akkor azonnal lecsukják, mert becsületes ember nem ígérhet hasznót egy vállalat után, mert hiszen száz és száz előre nem látható körülmény teszi függővé, hogy a remények mennyiben teljesednek. Egy do-logban azonban nagyon hízogott nekünk a hiéna, amikor feltéte-lezte, hogy a Bányászlap jövedel-méből fogjuk kifizetni a bánya osztalékát. Istenem, istenem, ha a Bányászlapnak lenne annyi jövedelme, hogy 100-150 ezer dollár után tudna 12 vagy 8 szá-zalék osztalékot fizetni, de jó is volna.

Elég az hozzá, hogy a testvér bedült ennek az ostoba és nyil-vánvalóan aljas beszédnek. Miért vegyen ő olyan részvényeket, a-mik után semmi szédületeset, semmi nagyot nem ígérnek, csu-pán csak azt, hogy becsületesen fognak dolgozni és annyi osztal-ékot fizetnek, amennyit a körül-mények megengednek, amikor itt van egy másik bánya, ahol 70-80 százalék fizetését ígéri.

Vett is a testvér vagy ezer dollár értékű részvényt abból, a-melyik ezt a nagy osztalék fize-tését ígerte.

A történet folytatását talán mindenki tudja. Akik a Himleri bánya részvényeiből vettek, azok kaptak tisztességes osztalékot — igaz, hogy nem 70-80 százalékot — ez a testvér pedig nemcsak, hogy egy centet sem látott a meg-ígért osztalékból, hanem a bánya már régen csödbe is ment. Most pedig nekünk könyörög a testvér a fentebbi történet elmondása-

val, hogy próbáljuk meg vissza-szerezni a pénzt és hálából ő Himler-féle részvényeket vesz a visszazertt pénzen.

Mi csak annyit feleltünk a testvérnek, hogy nagyon valószí-nűtlen, hogy ő valaha viszont-látja a pénzt, vagy ha igen, hát valószínűleg levonnak 70-80 szá-zalékot az ígért 70-80 százalék osztalék helyett. Mi megpróbá-lunk tenni valamit, tekintet nélkül arra, hogy aztán vesz-e nálunk részvényt vagy sem. Mi a szol-gálatainkért semmiféle jutalma-zást vagy díjazást nem fogadunk el, még ígéretek sem, nem is szólva arról, hogy nem nekünk tesz a testvér szolgálatot, ha a visszazertt pénzt a Himler-bányába fekteti be. Önmagát szolgálja ezzel, meg azt a csoport-t, melyhez hozzátartozik. A magyar bányászok érdekeiért kiadó csoportnak tesz szolgálatot mindenki, aki csatlakozik a bányá-szok alkotó, építő csoportjához. Mi is örülnénk a levélíró testvér csatlakozásának, mert egy olyan testvért kapnánk, aki már tanult a maga kárán, aki jobban meg-becsülné a mi őszinte, nehéz és becsületes munkánkat, mert tud-jára már, hogy a rosszakaratú; irigy ellenség hazug rágalmait nem fog-nak rajtunk, mi csak megünyk előre azzal a biztos öntudattal és bizkséggel, amit a becsületes munka érzése adhat csak az em-bernek.

De sok ember van még ma is, aki inkább elhiszi a csalók 70-80 százalékos ígérezeit, az arany-hegyekről szóló meséket, mint a becsületes munka látható er-dményét. Persze, a becsületes munka nem beszél mézes-mázos hangon, mert a becsületes munka megtéríti a hitetleneket és elhall-gattatja a rágalmazókat az er-dményével is.

Maga kárán tanul az ember, de — más kárán tanul az okos. Mert nemcsak a meséknek, hanem néha az igaz történeteknek is van tanulságuk. És hogy a fentebb el-mondott történet igaz, azt a levelet beküldő testvéren kívül még bizonyosan nagyon sok más test-vérünk is tudja, akiknek szintén jó pár százasuk siratja azt, hogy bedőltek a 70-80 százalékos me-sének.

Bányarobbanás Aninán.

Hir szerint Aninán nagy bányarobbanás történt, melynél 135 bányász vesztette életét. A robbanásról részletek még nem érkeztek.

ORVOSSÁG-HIÉNA WINDBER VIDÉKÉN.

Windber vidékről tudatják, hogy ott valami Lajos nevű orvossá hiéna hiéna fosztogatja a magyar bányászokat, aki New Yorkból került arra a vidékre.

A magyar bányászok már jól tudhadják, hogy csavargó hiénák-tól nem érdemes orvosságot vá-sárolni, s jól teszik, ha ezt a jó madarat átadják valahol a rend-őröknek.

Őn idegen bankot igyekszik iaggyá tenni, vagy a bányászoké? Hol tartja a pénzt és ki által küldi a pénzt az óházába? A bányászok állami bankjánál, vagy ide-gennél?

PENNSYLVÁNIAI TESTVÉREINK FIGYELMÉ-BE.

Értesítjük testvéreinket, hogy megbizottaink, Róna Ármánd és Orosz Aladár Pennsylvániában utaznak. Nevezettek összes válla-latainkat képviselik. Kérjük test-véreinket fogadják megbizottaink-akat szivesen és legyenek segítség-gülkre munkájukban.

LEGYEN TÁRSUNK még 300 bányász

A Magyar Bányászok Bányavállalatának hétszáz részvényese fel-szólítja a többi magyar bányászt, hogy álljanak közénk, mert szeretnénk még háromszáz részvényest, hogy ezren legyünk a társaságban.

Pénzt legjobb helyre fekteti be,

ha jegyez azonnal a Himler Coal Company részvényeiből, mert ezek a részvények sokkal többet jövedelmeznek, mint a bankban lévő pénz és van a pénz olyan biztos helyen, mintha a bankban lenne.

Most még vehet egy részvényt 120 dol-lárért, de egy év múlva nem veheti azt meg

A Himler Coal Company teljes alaptőkéje 350 ezer dollár. Ennyit szavazott meg a tavalyi közgyűlés, hogy az új warfieldi bányát megnyis-suk és felszereljük.

Ebből kétszázhatvan ezer dollár be van fizetve s kilencvenezer dollár ára részvényt most becsújtottunk ki jegyzésre. Az szerelnék, ha ezt a 90 ezer dollár ára részvényt legalább háromszáz magyar bányász kezébe kerülne, mert részvényeseink fognak a bányában dolgozni.

Warfieldi bányánk ezernyolcszáz akér szenterületet nyit meg, amely-ben mindenütt négy, de néhol öt sor szén van.

Mi az első szénretet nyitjuk most meg, amely öt és fél láb magas, tiszta szén, s amelynek a teteje olyan, mint az acél.

A warfieldi bányában már dolgozunk vagy hat hónapja, s a main entry már 500 suknnyra van behajtvá. Jöjjön el és nézze meg ezt a bányát, amelynél jobb nagyon kevés van ebben az országban.

A bánya kétezer tonna (negyven vasuti kocsi) napi termelésre sze-relődik fel; s a társaság nyolcvanezer dolláros hatalmas acéltiplije a legtekélyesebben válogatott szenet fogja piacra adni, úgy, hogy munka mindig lesz e bányában.

Kitűnő minőségű szenünk alkalmas kazánok fűtésére, de alkalmas festékgyártásra is, s mert a bányászata olcsó, a szén minősége pedig elsőrangú, a bánya felszerelése szintén kitűnő lesz, ez a társaság mindig leggyőzi a piacért való versenyben a többi társaságot.

Mikor a Himler Coal Company megalakult, százötvenen voltunk és a kis himleri bányát vettük üzembe. Ott sikerült a munkánk, s ma már hétszázban vagyunk és hatalmas bányát csináltunk Warfielden.

Ha ezren leszünk, nem lesz nálunk erősebb ipari vállalkozás a vilá-gon, mert nekünk mindig lesz munkás elegendő, akik jóakarattal dolgoz-nak majd, mert a saját vállalatuknál lesznek alkalmazva.

Munkásainknak olyan fizetést adunk, mint a bányász-szervezet, a szenet mérni fogjuk s a társaságot munkásokból álló tizenegy tagu igaz-gatóság vezeti.

Részvényes munkásaink a haszon egy részéből a munkadíjon felül bónuszt kapnak s ez a bónusz az ajafi, gyűngén jövedelmező bányánál is több volt mindig napi 1 dollár 25 centnél.

Vegyen azonnal a mi részvényeinkből legalább két-három darabot, s pénzbefektetése jobb lesz, mintha a pénze a bankban lenne elhelyezve.

Részvényeinket darabonként 120 dollárjával adjuk s értékük há-romnegyedrézsig a vidék bármely angol bankja is szivesen ad rájuk mindig kölcsönt. Adnak-e a házra vagy más ingatlanra nagyobb köl-csönt valahol, mint az érték háromnegyed részét?

Régi részvényeseink a részvények darabját 110 dollárért kapják, olyanok tehát, akiknek van most Himler Coal Co. részvényük, csak 110 dollárt küldjenek be a részvények darabjért.

Részletfizetésre is adunk el részvényt, de az esetben a teljes vételár felét a jegyzéssel együtt kell lefizetni, a másik felét pedig három hónap alatt.

Azért kérünk ilyen nagy összegű részleteket, mert a pénzre most szükségünk lesz a warfieldi bányánk beruházásánál.

Vegyen részvényt s jöjjön majd közénk lakni és dolgozni, mert nincs Amerikában olyan elégedett és boldog magyar telep, mint amilyen a mi telepünk lesz. Gondolja csak el. Ezer magyar iparvállalata és telepe.

Küldje be azonnal jegyzését, mert ez a kilencvenezer dollár ára részvényt gyorsan le lesz jegyezve. Nem az a célunk, hogy egy ember sok részvényt vegyen, hanem hogy minél többen vegyenek egy pár részvényt s minél többen legyünk vállalatunkhoz.

Jegyzéseivel együtt tessék a pénzt is beküldeni erre a címre:

HIMLER COAL CO. WARFIELD, KENTUCKY

VASUTI ÁLLOMÁS KERMIT, W. VA.

A HIMLER COAL COMPANY IGAZGATÓSÁGA:
Bakó János, Demjén Ferenc, Fekete János, Hanczinger Lajos, Himler Márton, Károlyi János, Kish Ferenc, Láng Jenő, Luky László, Róka Frigyes, Varga Mihály.
Himler Márton, elnök.

MAGYAR Bányászlap

(HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)

75 East 10th Street, New York

Telephone: Stuyvesant 962

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban	The Only Hungarian Miners Journal in the United States
Szerkesztő HIMLER MÁRTON	Editor MARTIN HIMLER
Előfizetési ár: Egyesült Államokban 1 évre \$2.00 Magyarországban \$3.00	Subscription Rates: In the United States ..... \$2.00 In Hungary \$3.00
Megjelenik minden csütörtökön	Published Every Thursday

Published by MARTIN HIMLER, Editor

A Magyar Bányászlapot bányászok írják, bányászokról bányászoknak.

The Hungarian Miners Journal is Written for Miners, of Miners by Miners.

Entered as Second Class Matter at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of March 3, 1879.

Munka, tisztesség, tanulás és összetartás! Ez legyen a jelszavunk, mert ez segít bennünket előre a boldogulás felé.

Work, honesty, education and cooperation! This should be our motto, for this helps us toward our success.

EGYENES BESZÉD

Az Amerikai Magyar Szövetség.

Az Amerikai Magyar Szövetség nagygyűlésre készül. Lesz megint lelkesedés, határozunk megint nagy dolgokat, de a konvenció után megint elcsöndesül minden és magukra lesznek hagyatva azok az emberek, akikre a munka elvégzését bízzuk.

Senki sem mondhatja, hogy a Szövetség tisztikara nem igyekezett megvalósítani a magára vállalt kötelezettség egy jó nagy részét.

S ha egyebet nem tenné, mint hogy kiadja a Commentator nevű angol lapot, az is kötelességévé teszi Amerikát magyarjainak, hogy a Szövetséget anyagilag és erkölcsileg támogassák.

Minden egyes amerikai magyar áldozhatna évente 50 centet vagy egy dollárt az Amerikai Magyar Szövetség céljaira, ezental annál is inkább, mert a jótékony célú mozgalmak valószínűleg megcsappannak Magyarországon természetakarítása és a szibériai foglyok hazaszállítása után.

Be kell ismernünk és meg kell mondanunk, hogy bűnös a mulasztásban a magyarok kilencvenkilenc százaléka, de a magyar kereskedők a legbűnösebbek.

Minden más nemzetiség kereskedő emberei aláveik magukat annak a felfogásnak, hogy az ilyen terhek viselésével ők tartoznak üzletfeleiknek, csak éppen a magyar kereskedők huzzák ki magukat e kötelesség teljesítése alól.

Szerény véleményünk szerint ezental nem kért, de kényszeríteni kellene a jobb módu és magyarokkal kereskedő magyarokat, hogy hasonló céloknak a költségeit ők viseljék, s ez most kellene megkezdenni a konvenció.

Ki kellene vetni a bankárokat, a patikusokra, a magyar üzletemberekre, az ügyvédekre az orvosokra, a lelkesekre, lapkiadókra, egyszóval mindazokra akik úgynevezett "honfitárs"-üzletben vannak, hogy egy bizonyos összeggel hozzá kell járulniok a Szövetség költségeihez és ezt a kivetést be is kellene, be is lehetne hajtani rajtuk.

Nagyon jól tudjuk, hogy ezeknek az uraknak mostanában elég teher szakadt a nyakukba, de viszont azt is tudja mindenki, hogy eddig soha nem adtak még annyit, amennyit adhattak volna és amennyit adniok kellett volna, kivéve egy-két bankárt, akik a Relief Committee munkájához adtak nagyobb összegeket.

Évek óta égető szükséglet egy a magyar érdekeket szolgáló angol újság kiadása, amely eszköz rajtuk kívül régen meg van minden nemzetiségnek, és gondoskodni kell róla, hogy a Szövetség

által kiadott Commentator ne csak boldoguljon, de növekedjék is.

A tehetősebb amerikai magyarok kötelessége, hogy a Szövetség finanszírozásáról a most következő nagygyűlésen gondoskodjanak, s minden magyarnak a kötelessége, hogy ebben a munkában valamennyire részt vegyen.

Legalább annyit kellene megtennie mindenkinek, hogy a Commentatort megrendelje és angol ismerőseinek olvasás végett megmutassa, mert akkor érzjük el a céljainkat az angol lappal, ha azt sokan fogják olvasni.

S akik az ismerősei e lapot néhányszor olvassák, annak meg lenne belőle annyi haszna, hogy nem néznék úgy le a nemzetiségre az amerikai ismerősei, mert megtanulnák ebből az újságból, hogy nem éppen most jöttünk ide Ázsiából mi hunkik sem.

A magyarság legnagyobb zöme azt szereti, ha az újságok folyton hofitársaink nemes szívével, nagy áldozatkészségéről, lángoló hazafiasságáról írnak, de az összes jótékony és magyar nemzetiségű mozgalmunkban nem vesz részt soha ötvenezernél több ember, és ez az igazság.

Ha a nagygyűlés alkalmával nem jönnek elő Amerika tehető magyarjai, hogy a Szövetség állandó és biztos bevételéről gondoskodjanak. kénytelenek leszünk a jövőben a nyilvánosság fénykorát bocsájtani minden olyan magyar kereskedőre, aki a magyarok után él, s vizsgálat alá venni, hogy mennyiben érdemli meg az illető a magyarok támogatását.

A magánosok áldozatkészségét éppen szemmel tarthatják azok, akik az egyes telepek magyar közéletében részt vesznek.

Végre tudnunk kell már, hogy kikre számíthatunk, ha a nemzetiségünknek és a fajunknak szüksége van valamilyen kicsi szolgáltatásra.

HALÁLOZÁS

Nagy szomorúság érte a Windber, Pa.-ban hűséges testvérünket és a Himler Coal Co. öreg részvényesét, Tóth Pált és feleségét. 9 hónapos kis fiacskájukat, József Istvánt elragadta tőlük a kegyetlen halál. A temetési szertartást Kerekes Béla tiszteletes végezte. A köztisztelőben álló házaspár iránt általános a részvét.

Próbálja meg egyszer. Kijűdjön pénzt az óházába a bányászok bankjánál és meggyőződik róla, hogy sehol olyan olcsón nem kűdlik a pénzét.

Tudnivalók a Himler Coal Co. gyűlésére

A Himler Coal Co. július 3-án, tartandó közgyűlésén a társaság egész jövője felett határozni kell az is bizzon meg egy másik részvényesnek, hogy részt vegyen a társaságban és a gyűlés határozataiban.

Csak az maradjon el a gyűlésről, aki végképen nem jöhet el, de az is bizzon meg egy másik részvényest, hogy a gyűlésen őt képviselje, nevében szavazzon. Szabályaink értelmében csakis olyan ember képviselhet valakit a gyűlésünkön, aki maga is részvényese a társaságunknak.

Alább közöljük azoknak a részvényeseknek a nevét, akik Warfielden, vagy Himleren laknak, akik tehát biztosan jelen lesznek a gyűlésen, hogy közülük választ-hasson valaki képviselőt. De természetesen máshonnan jövő részvényes-társaink is megbízhatók képviselővel.

Aki nem lehet a gyűlésen jelen s mást biz meg a képviselővel, az vágja ki az alábbi angol és magyar nyelvű meghatalmazást, írja alá és küldje el a gyűlésre azzal, aki őt képviselni fogja.

Külön meghívókat nem küldünk ki a részvényeseknek, mert a törvény által megjelölt lapokban közöljük a közgyűlésre szóló meghívókat.

Szívesen látunk a telepen minden olyan magyar bányászt, akit érdekkel a vállalkozásunk, de nem részvényesei a társaságunknak.

Aki Virginiából vagy West Virginia állam McDowell, Mingo megyéből és Pond Creek vidékéről jön, az a 15. számú vonaton jöhet, amely déli egy órákor érkezik Kermit, W. Va. állomásra.

Aki Wheeling környékén lakik, annak 2-án este 9 órákor kell elindulnia Wheelingből s Kenova, W. Va.-ba váltani jegyet. Oda megérkezik korán reggel.

Kenova, W. Va. állomáson Kermit, W. Va.-ba vált jegyet és elindul onnan reggel 8 óra után. Megérkezik Kermitre délután 11 órákor.

Aki Pennsylvániából, New Jerseyből, New Yorkból vagy Ohio-ból jön, az úgy induljon el hazulról, hogy feltétlenül megérkezze Columbus, O. állomásra 3-án reggel 8 órákor. Columbusból egyenesen Kermitre vált jegyet, honnan reggel 8.15-kor indul a vonat és átszállás nélkül érkezik meg Kermitre délután négy órákor.

Aki Illinoisból és Indianából, továbbá Coloradóból érkezik, az

3-án reggel 8 órákor Cincinnati, O. vagy Columbust O.-ban kell hogy legyen. (amelyik város jobban az utjába esik) s mindkét helyről reggel 8.15-kor indul Kermitre.

Aki West Virginiából, Logan Countyból jön, az induljon el hazulról 3-án a reggeli vonattal, úgy hogy Huntingtonba érkezze délelben. Onnan menjen át Kenovára street-carén, s vegyen jegyet a N. & W. vasuton Kermitre.

A vonat az emeleten indul délután 2 órákor (slow-time egy órákor) és délután négy órákor érkezik Kermitre.

Aki Charleston vidékéről, vagy Thurmond vidékéről és a Windding Gulf vidékéről jön, annak úgy kell indulnia, hogy 3-án reggel 8 órákor már Kenován legyen. Onnan 8 óra után kap vonatot Kermitre és 11 órákor érkezik meg. E vidékről jövők úgy is jöhetnek, hogy délután egy órákor érkezzenek Kenovára, de ha ez a vonatjuk 20 perccel késne, akkor aznap már nem jöhetnek le Kermitre.

Egyszóval akárhonnán jön valaki, az utolsó állomás Kermit, W. Va. s ott várni fogjuk a gyűlésre érkező részvényes testvéreinket.

Mint hogy telepünk kicsi, s nagyon sok váratlan vendéget nem tudunk még vacsorával sem ellátni, arra kérjük a gyűlésre szándékozó részvényeseket, sziveskedjenek nekünk egy postakártyán megírni, hogy eljönnék. Így tudni fogjuk előre, hogy hány vendégre számítsunk és képesek leszünk ellátásukról kellően gondoskodni.

Alább közöljük azoknak a részvényeseknek a nevét, akik itt laknak, tehát biztosan jelen lesznek a gyűlésen és képviselővel megbízhatók: Varga Mihály, Szigethy József, Gombos Gábor, Róka Frigyes, Lázár László, Jónás András, Pócsik István, Dezső Gábor, Czíkora János, Steflik Ferencz, Székely György, Luky László, Hancinger Lajos, Bakó János, Demjén Ferencz, Somogyi Flórián, Kish Ferenc, Károlyi János, Gaál Antal, Láng Jenő, Himler Márton.

Ismételten megjegyezzük, hogy nagyon fontos minden egyes részvényesnek a személyes jelentése, de aki még sem jöhetne el, az vágja ki az alábbi meghatalmazást, töltsé azt ki annak a nevével, akit meg akar bízni, hogy a gyűlésen képviselje, s küldje be aláírva.

Alulirott ..... ezennel

kinevezem és felhatalmazom.....

Warfield, Ky. lakost törvényes megbízottammá és meghatalmazottammá, hogy nevében és helyettem az 1920. július 3-án, Warfield, Martin County, Kentuckyban, a Himler Coal Company irodájában tartandó részvényesek gyűlésén megjelenjen és akkor és ott azokat a szavazatokat, melyekre én, mint a társaság részvényese jogosítva vagyok, helyettem leadja és ezennel beleegyezik mindenbe és megerősítik mindent, amit a fentnevezett meghatalmazott ott helyettem tenni fog.

Melynek hiteléül szolgáljon sajátkezű aláírásom.

Kelt 1920.....hónap.....napján

(Aláírás)

Akar dörzsölés nélkül 1 centért mosni?

Ha a Mitchell Magic Marvelt használja, azzal kimoshatja az egész heti mosását 15 perc alatt egy centért. Nem kell dörzsölni, nem eszi meg sem a kezét, sem a ruhát, nincs benne mérég s garantálunk, ha ezt használja, ruhája tovább tart. Megér a maga felesége, anyja, kedvese egészsége egy centet? Ne vegyen más kotyvalékot, amelyek megesszik a ruhát pár mosás után. — Óvakodjon az utánaotoktól. Csakis az alatti címen kapható. Küldjön egy tallért s 10 centet posta költségre s kap egy 6 óra való dobozot. Írjon magyarul: MAIL ORDER HOUSE, GLENFIELD, N. Y.

TARTSA PÉNZÉT BIZTONSÁGBAN

Ha a pénzt otthon tartja vagy magánál hordozza, ki van téve a lopásnak és még talán le is ütök érte. — Amerikai szokás szerint pénzt helyezze el a legmegbízhatóbb bankba.

Bankunk nem számít a szolgáltatást, melyet a betevőknek eszközöl.

Több mint 50 éve a Mellon National Bank sok ezer személyeknek, cégeknek és vállalatoknak a bizalmát bírja.

A pénzt tarthatja nálunk. Mi felelősséget vállalunk érte. Pénzt továbbítunk megbízhatóan az összes külföldi államokba.

Mellon National Bank

Smithfield Street, Fifth & Oliver Avenues, PITTSBURGH, PA.

Vese- és Májbetegséget

SANTAL MIDY 24 óra alatt gyógyít. Minden kapuzsulán e név látszik, hogy a valódi kapja Vigyázzon!

Johnstown és környékén lakó magyar bányászok!

EPERJESSY és HUSZOVZSKY Közjegyzői iroda. MAGYAR PÉNZKÜLDŐ ÉS HAJÓJEGY IRODÁJA. Állami felügyelet alatt. 213 BROAD STREET, JOHNSTOWN, PA. Hajójegy Pénzküldés

Magyar Bányászok!

LYNCH, KY. és vidékén. Ha jó ruhára van szükségük, jöjjenek be hozzám, a Magyar Szabóhoz. Kifűző ruhával és jóindulatú tanácsokkal szivesen ellátok mindenkit.

ASSZONYOK

MOSAS SZAPPAN ÉS MOSÓDESZKA NÉLKÜL a legújabb és hirtveves ha meghozatja

7 CSODA MOSÓPORT

Szurofűző is a legjobb. Kis doboz ..... 25 cent Nagy doboz ..... 50 cent Kímélje erejét. Rendeljen mielőbb.

10 CT. POSTAKÖLTSÉG.

SEVEN WONDER MFG. CO. 419 SMITH STREET, PERTH AMBOY, N. J.

PÁZMÁNY JÓZSEF

egyéüli magyar órák, ékszerész és látszerész 1424 SO. BROADWAY, ST. LOUIS, Mo. Mindentéle javítást olcsó áron elvállal. Mindennemű ékszer hazai minta szerint elkészít. Kéri a magyarok pártfogását.

FABRE LINE

Jas. W. Elwell, General Agents. 17 State St., New York, N. Y. Szép, kényelmes hajók Trieszt felé JUNIUS 15-ÉN

BRITANNIA

Harmadosztályu hajójegy Triesztig (Marseilleon át) \$78.50 és \$5.00 adó.

S. S. PATRIA

Harmadosztályu hajójegy Triesztig (Nápolyon át) \$85.35 és \$5.00 adó.

S. S. CANADA

Harmadosztályu jegy Triesztig \$85.35 és \$5 hadiadó. Jegyért forduljon bármely meghatalmazott ügynökhez. Csakis olasz vízé szükséges ezekhez a hajókhoz.

Kétszáz magyar szénbányászt keresünk

HEILWOOD, PA. Bányáinkba.

Jártasság nem szükséges és a vasuti költséget és kiadásokat 6 hó mulva megtérítjük.

A szén 3-4 láb magas, a bánya száraz és gázmentes. Vágásért és ladolásért \$1.10, gép-ladolásért 93 centet és pick miningért \$1.35 fizetünk tonnánként.

Munkaszavar nincs, és elegendő kocsink van. Jó lakóházak villanyvilágítással, \$5-tól \$9.50-ig havonta. Magánosoknak kitűnő boarding házak, iskolák, mozi-színházak és store-ok.

Csak állandó emberek jelentkezzenek. Jöjjön munkára készen vagy írjon felvilágosításért e címre:

Mr. PETER POTOMA Penn Mary Coal Company

DEPT. 3 Heilwood, Pa. Vegye a Penne vonatot Heilwood-ig és szálljon át Cresson, Pa.-ban

Uniontown és Vidéken a Magyar Bányász Otthon megbízottja A FAYETTE TITLE TRUST CO. MAGYAR OSZTÁLYA Manager: Mr. SEMSEY PÉNZKÜLDÉS A VILÁG MINDEN RÉSZÉBE HAJÓJEGY MINDEN VONALRA.

Most, mikor oly égető szüksége van családjának otthon segítségre és az ittlévőknek jó tanácsra, ne kísérletezzen ismeretlen bankárral, de forduljon bizalommal ROTH JÓZSEF és FIA Bankházához, McKEESPORTON, PA., mely bank 35 év óta szolgálja a magyarság érdekeit. Pénzt a legolcsóbb napi árfolyam mellett küld, felelőség mellett gyorsan, pontosan és biztosan úgy családjának, mint postakárék vagy más hazai bankba betét gyanánt. Checket küldhet általunk haza, melyet bármely bank bevált. A hazautazók New Yorkban a Magyar Bányász Otthonban várnak a hajójuk indulásáig.

Bankunk a legnagyobb ezen a vidéken. Évek óta bírjuk a magyarok bizalmát. Ne küldje pénzt idegen, ismeretlen bankokba, hanem jöjjön hozzánk a vidék legrészletesebb nemzeti bankjához, ahol a legjobb kiszolgálásban részesítik. FIRST NATIONAL BANK, ALEX BISHOP, pénztárnok. WILLIAMSON, W. VA.

MAZSOLASZÓLÓ Legjobb és legedesebb importált görög mazsola szőlő 32 cent fontja. Egy 50 FONTOS LÁDA \$ 11.00 Visszontelárusítóknak árengedmény. BALKAN IMPORTING CO. 51 CHERRY STREET, NEW YORK, N. Y.

Utazás a nagy temetőben

Mintha sirhalmok közt megroskadt, elkorhadt, düledező fakesztek között járna az ember, mikor Budapest utcáit járja. Az ütött-kopott, ócska, piszkos, rendetlen házaknál és a térdig szemetes utcáknál csak az emberek nyujtanak szájalmasabb látványt.

Nincs olyan ember aki rongyos ne lenne, s februárban, tél közepén, tizezerszámra láttam a fagyoskodó, didergő szegényeket, akiknek nincs elég rongy, hogy a testüket befűdjék.

Diák voltam valamikor Pesten, és úgy szerettem azt a várost, mint a második szülővárost szereti az ember.

Azon a hideg téli vasárnapon kétségbeesve húzódtam be a kocsi mélyébe, mert nem bírtam fővárosunk nyomorúságát végignézni.

Budapesten az egyik testvérbátyámat találtam, akinek asztalos műhelye van a fővárosban. Az olyan régen, olyan nehezen várt viszontlátást nem tudom megírni.

Csak azt láttam, s arra emlékszem, hogy a bátyám nem tudta a panaszt hol kezdeni.

Négy évig katona volt, s ez alatt az idő alatt a műhelye a feleségének kellett vezetnie.

Négy évi mérhetetlen szenvedés után, mikor azt hitték, hogy vége a gyötrelmeknek, hogy kezdhetik az életet, ahol a háboru előtt abbahagyták, egyszerre csak beütközött a bösevizmus.

Hogy a háboru alatt szenvedtek-e többet, vagy a vörös uralom alatt, mikor hónapokig csak gerslin meg rothadt káposztán és tökön éltek, azt ma sem tudják megmondani.

Csak az tudják biztosan, hogy a vörös uralom epedve várt buk-

sa után még rosszabb sorsuk lett, mert a vörösek után az oláhok vonultak be, akik végig korbácsolták és meztelenre rabolták Budapest népét.

S mikor a románoknak nem volt már mit rabolniuk, mikor bevonultak a magyar katonák, a gyötrelmeknek nem szakadt végük.

Reménytelenül, kétségbeesve, tehetetlenül várták és várják ma is, hogy megmenti-e valami csoda az országot a megsemmisüléstől, vagy egészen darabokra zuhan az ezeréves Magyarország.

Nem azért írom meg mindezeket, mert a bátyám mondta el, hiszen ez a sorsa mindenkinek otthon. Csak emlékeztetni akarom Amerikai magyarjait arra a millió gyötrelme, arra az elképzelhetetlen nyomorúságra, amit otthon elszenvédnek testvéreink.

A bátyám még szerencsés ember, mert nagy műhelye van és ha tönkre is megy, annyit mégis megkeres, hogy enni tud a családjával. És ennél több vágya senkinek sincs ma Budapesten.

De hát épen ilyen joggal írhatnék az öcsémről is, aki hivatalnok és 600 korona havonta a fizetése.

Huszonhat éves, s tizenhét éves korától huszonhárom éves koráig a harctéren volt.

Mikor onnan hazajött, lerongyolva, összetörve, kenyér után kellett látnia, s visszament dolgozni régi gazdához. Most hát keres havonta 600 koronát. Ez nem sok, de ahhoz elég, hogy az ember nagy takarékosággal egy hétig megéljen belőle. Hogy a többi három hétig miből éljen, azt a gazdái nem mondják meg neki, sem a többi százezernyi hivatalnokembernek.

Én csak azt tudom, hogy Budapesten a hivatalnokok és munkások már eladogatták régen a megmaradt kis rongyaikat, a cipőiket az ingjeiket, a butorikat. A könyveiket, mindenüket, mindenüket... És hogy egy-két hónap múlva mi lesz velük, mikor már nem lesz két zsebkendőjük, hogy az egyiket eladassák, csak az Isten tudja. Ezt Magyarország legokosabb emberei nem tudták nekem megmondani. Csak néznek a levegőbe, a jövőbe, a semmibe, szóltanul, kétségbeesve, a reményesség szikrája nélkül. De sok ilyen reményvesztett ember van most otthon. Magyarországnak hét millió lakosa van, s azok közül öt millió ilyen reményvesztett ember. A többi tíz-zehárom millió, akiket elvesztettünk, azok rabok.

Mikor a millió panasz egy-egy határkövénél megállottunk, a vonat felől kérdezőskötem, amely Anyámhoz vinne. Nőgrád megyében lakik Mátraverebélyben.

A Budapest-Ruttká fővonalon, hajdanta nyolc személyvonat és hat gyorsvonat robogott el a falum mellett, reméltem hát, hogy legalább egyetlen vonat majd csak meggy naponta arrafelé.

Nem ment. Felvilágosított a bátyám, hogy vasárnap sehol sem megy vonat, hétfőn nem megy felénk vonat, (ottlétem alatt már hétfőn ment később vonat) kedden mehetek csak el a falumba. De mikor megmondtam, hogy azonnal vissza is akarok jönni Budapestre, hogy a rám bízott levelem és pénzküldeményeket elintézzem, megmagyarázta, hogy ez lehetetlen.

Mert kedden ugyan mehetek haza, de szerdán nem jöhetnek vissza, mert szerdán ünnepelnek az Államvasutak. Vasárnap is szerdán nem mozdul meg vonatkerék Magyarországon. Nincs szén.

Ki állhatná meg, hogy Budapesten vesztegeljen vasárnapról

keddig, mikor az Édesanyja csak százhusz kilométernyire lakik Budapesttől, s mikor hét év óta nem volt még a falujában?

Gyalog is nekivágtam volna elkeseredésemben, ha a bátyámnak eszébe nem jut, hogy maradjon Budapesten vagy tiz automobilon, mikor az oláhok kivonultak, s ezekből ki lehet egyet bérelni, amely el is visz, meg vissza is hoz Verebélyből.

Vasárnap reggel értem Budapestre és délután egy órakor már utban voltam automobilon a falum felé. Borsos volt az utiköltség, hiszen egy kiló benzinnel nem tudom én hány száz koronát az ára, de kétszer annyit is fizetnem volna már, csak haladhassak hazafelé.

Háboru előtti utakon tán otthon lettem volna délután öt órára, de a magyar utakon most nem lehet haladni.

Csakugy mint minden más, az utak is rongyosok, elhanyagoltak, térdig sárosak és tíz év kell hozzá, míg rendbe tudják majd azokat szedni.

Vasárnap délután lévén legalább végigmegyhettem a magyar faluk népét.

Az asszonyok még fel voltak öltözve valahogyan, mert azoknak még tart a háboru előtt vásárolt ruhájuk, de az embereknek már csak a felén volt jó gunya.

A férfiak fele katona-rongyokba burkolva, s katona-rongyokban járnak a serdülő gyerekek is. Nagyon szomorú volt az uti látványosság azon az első délutánon, amit Magyarországon töltöttem.

A rossz utakon haladni sem bírtunk, és este hét óra felé járt az idő, mikor Pásztóra, (Heves m.) eljutottam, ahol testvéreim laknak.

Nem is mentem már aznap tovább, nem akartam éjjel menni a falumba, látni akartam minden

fűzfát, minden bokrot, minden házat, ott maradtam hát rég nem látott testvéreimmel, s csak reggel folytattam az utam Verebélybe.

Pásztón újra csak arról beszélhettek az emberek, hogy mennyit szenvedtek. Ott újra csak a nyomorúság, a nincstelenség, a reményvesztettség beszélt az emberekől, akik olyan mérhetetlenül sokat szenvedtek az utolsó hat esztendőben.

Ahogy azok közt a sokat szenvedett szegény emberek közt ültem, nem tudtam, hogy mit sajnáljak jobban? A három bátyámat, akik épen maradtak meg, a negyediket, aki világtalanul jött haza, vagy az ötödiket, aki — nem jött haza az egyik útköztebből?

Megöregedett, összetört emberek lettek mindannyian, s a növekedni olyan összetört asszonyok, hogy nem ismertem volna soha rájuk.

Őket is csak épen olyan sorban találtam. Kettőjüknek hazajött az uruk, kettőnek ott maradt valahol, az Isten tudja merre. Az ötödik maga halt bele az ura, meg a fia katonaságába.

Sok, nagyon sok ember találja majd így a családját, mikor hazatér közéjük.

Ne várjon senki a magyarok közül boldog viszontlátást, ha elviszi a jó vagy a rossz sorsa az ökontriba. Nincs most boldog ember azon a földrészen.

Késő estelig panaszkodtak volna szegények a rossz sorsukat, de hát ki tudná a panaszok tengerét kiönteni egy estén keresztül? És hát, van abból mindenkinek elegendő, nem kell arról írni.

Másnap korán reggel utnak indultam Verebélybe, a Szülőházamba, ahonnan automobilon csak husz percnyi járásra háltam meg az éjszakára.

(Folytatjuk.)

MAGYAR SZÉN-BÁNYÁSZOKAT KERESÜNK

pubszén bányáink számára, melyek Sabraton, Richard and Burke, Bretz, Masentown és Kingwoodban vannak West Virginia állam, Preston Countyban.

A SZÉN 4 LÁB MAGAS ÉS TISZTA. Net tonnánként fizetünk pick miningért headingbe 1.09, roomban 97, gépladolásért headingbe 76c, és roomban 70c, cutter és craper headingbe 21c, roomba 19c, motormen 77c, spriger 75c, trackman 74c, trackman helper 71c, külső munka 65½ centtől 69½ centig fizet óránként.

AZ ALAP ÉS TETŐ biztos. Driftés bányák, gázmentesek, nyitott lámpa mellett dolgoznak.

BŐVEN VAN CARENK, ennek folytán állandó munkát biztosíthatunk. Minden bányánk "OPEN SHOP". Villanyos Emelőgépek.

A BETHLEHEM STEEL COMPANY-t mi látjuk el szénnel, emelnünk kell termelőképeségünket. — Nekünk nem kell várni megrendelésre, teljes képességünkkel kell dolgozunk.

KÖLTŐZKÖDÉSI ÉS UTAZÁSI KÖLTSÉGET megtérítjük hat havi alkalmazás után.

HAZBER \$5-től \$8.50-ig havonta 3, 5 és 6 szobás lakások villanyvilágítás, pince és kert. Közel a nagy magyar telephéz.

JÖJÖN SZEMÉLYESEN MUNKÁRA KÉSZEN. Vegyen jegyet és adja fel podgyaszt közvetlen Morgantown, W. Va.-ba és jelentkezzen a Penn Mary irodákban, FRONT STREET, MONONGAHELA HOTEL.

PENN MARY COAL COMPANY

PRESTON DIVISION DEPT. 2.

MORGANTOWN, W. VA.

MINDEN PLÉZEN

Raktárkezelőket

keresünk. SÓSBORSZESZ, PEDISIN és más elsőrangú gyógyszereink eladására. Irjanak részletes felvilágosítást e címre:

The Fisher Chemical Company

3913 EAST 55th STREET,

Cleveland, O.

Magyar bányász testvérek!

Ha Welchre jöttök, né mulasszatok el bejönni a régi Bodnár-féle Restaurantba, ahol izletes ételek és jó kiszolgálást találotok.

VÁRI MIHÁLY ÉS BALOG ANTAL tulajdonosok WELCH, W. VA.

BROWN SANDOR

MAGYAR UGYVÉD

és JOGTANÁCSOS
220 Broadway, New York, N.Y.
Tel. 3485 Courtland

MAGYAROK! KI TUD ANGOLUL?

Minden amerikai magyart egyformán érdekel az itt következő angol nyelvű szöveg. Aki megérti olvassa el és magyarázza meg annak, aki nem érti meg.

CONCLUSION.

In general, I find that the Hungarian Aid Association of America is in good financial condition, its affairs economically managed and its treatment of members fair and just. During the course of examination, the Secretary of the Association, Mr. John Walko, gave the representatives of this Department every facility and assistance possible. Respectfully submitted,

Thomas F. Tarbell, Actuary.

Annyit minden amerikai magyarnak kell tudni angolul, hogy: — "az Amerikai Magyar Segélyező Szövetség nagyon jó pénzügyi helyzetben van, — hogy ügyei nagyon gazdaságosan vannak vezetve, — s hogy a tagokkal szembeni eljárása tiszta és igazságos." És ezt nem mi állítjuk magunkról, hanem Connecticut Állam biztosítási osztályának főszámvevője adta le ezt a jelentést a Szövetségről az állami Insurance Commissionnek.

Az Amerikai Magyar Segélyező Szövetség a legelső és legrégebbi olyan magyar testület, amely ezer dollár haláleseti illetéket fizetett és fizet a tagjai után. De ezt az ezer dollárt nemcsak megígéri, hanem biztosan és azonnal meg is fizeti, mikor annak ideje elérkezik.

Az Amerikai Magyar Segélyező Szövetség egy huszonhét éves, kipróbált segélyező testület, amely huszonhét éven keresztül megszaktítás nélkül szolgálta az amerikai magyarságot. Ezen huszonhét év alatt minden tagjának pontosan kifizette a szabályszerű segélyeket és az örökösöknek járó haláleseti illetéket.

Az Amerikai Magyar Segélyező Szövetség a legpontosabban fizető segélyező testület. A segélyeket és haláleseti illetékeket azonnal fizeti. Minden hónapban kifizet minden bejelentett követelést, úgy, hogy soha semmiféle kifizetni valója nem marad hátra a következő hónapra. A hónap 29-én bejelentett haláleset 30-ikán már ki van fizetve.

Az Amerikai Magyar Segélyező Szövetség a legbiztosabb alapon működő segélyező testület. Szervezete és szabályzata a legtekélyesebb, ami a jövőjét biztosítja. Nincs kitéve annak, hogy egy vagy két év múlva, újra kell építeni. A Szövetség már mindazokon a megpróbáltatásokon átesett, amikbe a többi testületek ezután kerülnek bele, — és azoknak a tapasztalatoknak az alapján változott a legjobbá.

A Szövetség az egyetlen amerikai magyar köztintzemény, amely nincs tekintettel senki foglalkozására, vallására vagy politikai pártállására és így tényleg az összmagyarság intézménye, amelyre kivétel nélkül minden magyar számíthat.

A Szövetség sohasem lehet rossz testülett, mert ténylegesen állami felügyelet és ellenőrzés alatt működik. Évi számadásait minden évben fel kell terjeszteni Connecticut Állam Insurance Commissionerjéhez jóváhagyás végett. Ezenkívül minden harmadik évben felülvizsgálják a működését a Szövetség központi irodájában.

A Szövetségnek tagjává lehet minden rendű, rangú és vallású, fizikailag és szellemileg ép, 3 és 50 év közötti mindkét nembeli egyén. A Szövetség állami törvény által biztosított jognal vehet fel 3 és 16 év közötti gyermekeket. Tehát az egyetlen, egész Amerika területére kiterjedő oly magyar intézmény, mely törvényesen foglalkozhat gyermekbiztosítással.

A Szövetségnek a befizetési díjak sohasem változnak és semmiféle külön kivételek nincsenek. Akinek a ráta szerint havi befizetése 1 dollár, az egy dollárt fizet teljes életében. A

tagok visszavandorlás esetén is teljes joga tagok maradnak minden külön rendszabály, vagy ráfizetés nélkül.

A Szövetségnek az új tag örökösei azonnal jogosak a teljes haláleseti illetékre. Nem kell éveket tagnak lenni, hogy teljes joga legyen az örökös. Számítalan eset bizonyítja, hogy az egy hónapos, sőt még az egy hetes és egy napos tagnak örökösei is megkapták a teljes ezer dollárt.

A Szövetség ezer dollár haláleseti illetéket fizet a halálzás után azonnal, minden levonás nélkül. Fizeti ezenkívül az egyéni életben szokásos fél és csokulási segélyeket is. 500 dollárig terjedő összegben. A 70. élet megért tagok évi 100 dollár agkori segélyt kapnak, amit egy magyar testület sem ad. Az évi betegségi segély 100 dollár.

Tagok beléphetnek a Szövetségbe az Egyesült Államok és Canada bármely részéből. Olyan helyen, ahol még osztagly nincs, négy, öt tag is alakíthat új osztaglyt. Minden Szövetségi tag, aki egy új tagot behoz, 1 dollár szervezési költséget kap minden tag után.

A Szövetség jóság, megbízhatóság és vagyoni állapot tekintetében az összes egyetlek között a legelső helyen van. Az állami becslés szerint száz percentesnél is jobb Tiszta tartalék bókéje több mint 250.000 dollár. A Szövetség tagsági okmányai épen olyan jók és értékesek, mint a legjobb s legnagyobb biztosító társaság Policy-ai.

Ebbe a jó s biztos, teljesen magyar testülett a keresünk tagokat. Tömörüljön bele az egész amerikai magyarság, hogy még nagyobbá és még biztosabbá tehesseik. És tömörüljön bele azért, hogy önmagának és családjának jövőjét tegye biztosítottá.

Érdeklődők irjanak Walkó János titkárnak, a Szövetség központi irodájába, mely a Szövetség saját házában van, 1412 State Street, Bridgeport, Conn. Azonnal kapnak választ felvilágosítást és a belépéshez szükséges nyomtatványokat.

Magyarország

NEM DOLGOZIK SENKI.

Nem akarnak munkához fogni odahaza. A kisgazdák kivételével mindenki a másakra vár, s mindenki kesergéssel és panaszkodással tölti az idejét.

A parasztember, akit annyit szidnak és annyira gyűlönek az országban, megfogta a tavasszal az ekeszarvát, s újra tizenhat órát dolgozik naponta a földcsékjén.

De nem dolgozik az ipari munkás, nem mozdul meg a kereskedő és dologtalanul léleg a hivatalnok-osztály.

Az ipari munkásnak is, a hivatalnoknak is, a kereskedőnek is nehéz a sorsa.

Az ipari munkás nem keres annyit, hogy jól lakhassék naponta egyszer a családjával és ritka ma az a gyári munkás, vagy műhelyben dolgozó iparos segéd, aki nem éhgyomorral megy a munkájába.

Ebedre kerül valami kotyvaszték, vacsorára teát isznak a munkások, amiben teán, rumon, citromon és cukron kívül van minden egyéb, és rossz, emészthetetlen kenyeret esznek hozzá. Ha jut a kenyérből.

A hivatalnok-osztály abból él, hogy a ruháját, meg a butorát adogatja el lassan-lassan, mert a fizetése ahhoz sem lenne elég, hogy vizet igyék, s a hivatalos órák után láncoskodással próbálják a vacsorát megkeresni.

A kereskedők nem dolgoznak, mert a pénznek nincs értéke, s akinek valami áruja van, az igyekszik jól elrejtetni, s annyit adni el belőle napról-napra, amennyi pénzre egy-egy napra szüksége van.

Nem csoda, ha ezek az emberek mind el vannak keseredve, s nem látják nagy célját annak, hogy dolgozzanak.

A falusi zselér-ember naponta harminc koronát keres, vagy ha nagyon jól megfizetik, negyven koronát kap, s estére vehet a negyven koronájáért két és fél kiló krumplit a családjának. Februárban egy kiló krumpli faluhelyen 15 koronába került.

Az ipari munkás megkeres naponta 50-60 koronát is, de aki Budapesten ebből családdal együtt jól akarna lakni naponta csak egyszer, azt a bolondok házába csuknák.

A kenyér ára hivatalosan gondolom 14 korona volt kilónként februárban. De aki ebben az árban akart kenyeret kapni, annak délután négytől másnap délig kellett a bolt előtt állni a kenyérsorban, amíg végre utalványt kaphatott két kiló kenyérré. Azután ugyancsak egy napig kellett a pék előtt állnia, amíg a két kiló kenyeret tényleg megkaphatta.

Ha már most a munkás két-három napot nem akar mulasztani a kenyérré való várakozással, akkor láncosoktól kell megvennie a kenyeret 30-40 koronáért kilónként.

Igy van a dolog a tejjel, a főzelékkel (majd azt írtam a hússal, de nincs olyan munkásember sem Budapesten, sem a vidéken, aki húst evett az utolsó hat hónapban), s ha a munkás mégis élni akar valamiképpen, akkor ő is a láncoskodást próbálja meg.

A hivatalnokember napi 30-40 koronát keres, és az ő sorsa is csak az, ami az ipari munkásé. Vagy láncol, vagy meghal éhen. A kereskedő, az már hivatalból láncol. Ugyszólván minden második kereskedő közönséges árdragító, s kihallgatás nélkül megérdemel vagy tíz évi börtönt.

Akinek pénze van valamennyi, az nem akarja a pénzét valami vállalkozásba fektetni, mert nem tudni, hogy mit hoz a holnap. Az mind valamennyi uszórászkodik.

Tízezerszám élnek Budapesten olyan emberek, akik a maguk százezer koronáskájával megkeresnek naponta egy-két ezer koronát sefteléssel. Vagy pénzváltásokkal, vagy más hasonlófajta piszkos uszorával foglalkoznak, és láncolnak nagyban.

A kávéházak Budapesten és a nagyobb vidéki városokban tömve vannak ezekkel a munkakerülő hiénákkal, akik munka nélkül is jól élnek, mert uszórászkodnak és láncoskodnak.

Talán unja már az olvasó, hogy folyton a láncosokról írok, de az a szomorú tény, hogy dolgozni nem akar ma senki otthon, s mindenki csak láncoskereskedéssel igyekszik az életét fenntartani.

Behoz mondjuk valaki Csehországból suttymóban, a vāmörök elkerülésével éjjel, a mezőn keresztül öt kiló cukrot.

Ezt az illető Csehországból (Felsőmagyarországból) tíz koronájával veszi meg.

Ő eladja valami ismerősének husz koronájával. Keres rajta összesen ötven koronát, munka nélkül, vagy kis munkával.

Ez a második ember eladja egy kisvárosi kereskedőnek a cukrot, kilónként 30 koronájával. Ez is keresett rajta ötven koronát, munka nélkül.

A kiskereskedő beviszi Budapestre az öt kiló cukrot és eladja azt a cukrot 50 koronájával. Van rá vagy ötven korona költsége, de megkeres száz koronát a cukron.

Budapesten eladja az első vevő, mondjuk egy hivatalnok, vagy egy munkás, a cukrot 70 koronájával valakinek, akivel együtt dolgozik az irodában vagy a gyárban. Keres rajta munka nélkül száz koronát.

Aki megvette 70 koronájával, az nagyon könnyen tudhat a cukron száz koronájával, s keres rajta munka nélkül százötven koronát. De még ő sem adja el a fogyasztónak.

Egy ízben, míg Budapesten voltam, a bátyám gondolom háromszáz koronát volt kénytelen fizetni egy kiló cukorért, mert mire egy ilyen láncos hozzá jutott, akkorra már annyira ment fel az ára.

Senki ne gondolja egy percre sem, hogy nagyitok valamelyest. Öt kiló cukor elég hozzá, hogy hat-nyolc láncosnak megadja egy napra a megélhetést, s hogy valaki Budapestre utazzék azt értéksíteni.

De mindennel így van. Budapestre behoz egy falusi ember, mondjuk tíz kiló babot, vagy husz kiló tengerit.

Valószínű, hogy ő sem termelte, hanem valahogy napszámért kapta a kisgazdától, mert maga a kisgazda nem megy eladni semmit. Az maga eszi most meg, amit termel. Tehát már ő is másodkézben tartja a tíz kiló babját.

Reggel, mikor beérkezik a pályaudvarra, arra megy egy munkás a gyárba és meglátja a tíz kiló babot. Ha tovább megy, akkor dolgozik egész nap és keres ötven koronát.

Ha azonban van egy kis pénze, s megveszi a tíz kiló babot, mondjuk kilóját ötven koronájával, könnyen eladhatja azt valakinek hatvan koronával, s keres száz koronát aznap munka nélkül.

kézen megy keresztül, míg végre a fogyasztó megveszi mondjuk százötven koronájával kilónként, mikor már a láncoskereskedelem utolsó láncszemén keresztül hozzá is eljut a portéka.

Igy nyuzza-rabolja egymásról a ruhát, a húst, a csontot Magyarország szerencsétlen népe.

A tehetős, gazdag emberek kezdik a fosztogatást, akik képesek egy vagon-árut venni, s akik nem adják azt el tisztességes uton kiskereskedőknek, hanem láncosoknak, akik uszora árat képesek érte fizetni.

Magyarország bankigazgatóinak a felét fel kellene akasztani láncoskodás miatt, s csak azután menni a kisebb uszorásokra, mert a nagy bankok áruüzletei a főuszorások, az igazi láncosok.

De láncol mindenki. Lót-fut minden ember s azon szaglász folyton, hogy egy másik szerencsétlen embert miképpen rabolhatja meg, mi módon foszthatna meg valakit az utolsó falattól.

Ezzel tölti az idejét mindenki, ezért nem akar senki igazán dolgozni olyan munkát, ami teremene valamit Magyarország meztelenre rabolt népének.

Nem csoda, ha a magyar kormány a derest akarja behozni újra, hogy ezeket a pócákat botbüntetéssel sujtssa.

Csakhoggy épen a Nemzetgyűlés igen tisztelt tagjai süttették ki nemrég egymásra és a magas kormány tagjaira, hogy ők is láncoskodnak, még hozzá igen nagyban. Még a nemzetgyűlés tagjai sem akarnak dolgozni (azok különösen nem akarnak, hiszen a gyűlésekre a negyede sem jár el (még ők is láncoskereskedéssel foglalkoznak). Legalább ők azt állítják egymás felől. Hogy dolgoznak hát akkor az éhenhaló mnkás?

Himler Márton.

Testvéreink figyelmébe!

Hogy táborunkat jobban növeljük, utazó képviselőket küld-utazó utazó képviselőket küld-ünk ki, hogy olyan telepeken is terjesszék lapunkat, ahol eddig még alig ismerik. Kérjük testvéreinket, hogy segítsenek képviselőinknek lapunk terjesztésében. Egyelőre az alábbiak voltak szivesek lapunk képviselőt elvállalni:

Torday Pál, (Gary, West Virginia); Roth Oszkár, (Northfork, West Virginia); Csanády Péter, (Williamson, West Virginia); Béres Dániel, Cattlesburg, Ky.); Almássy József, Portage, Pa., Eperjessy és Huszovszky, Johnstown, Pa., Tóth Aladár, Brownsville, Pa., azonkívül Róna Ármánd, Orosz Aladár, Teván Endre, Herceg Ernő és Balogh Fábrián János vállalatunk állandó alkalmazottai is kiutaznak rövid időre, hogy a szükséges kétezer új előfizetőt minél előbb megszerezzenek.

A felsoroltakon kívül még a következők vállalták el képviselőtünk:

Portage, Pa. Almássy József, Johnstown, Pa. Eperjessy és Huszovszky, Vintondale, Pa. Nagy István, Windber, Pa. Ruttkay Márton, Uniontown, Pa. Semsey Zsigmond, California, Pa. A. J. Oravszky, Brownsville, Pa. Tóth Aladár s Kovách Béla, aki Pennsylvania egész területére elvállalta a képviselőt.

A fentnevezettek különböző államokban fogják meglátogatni testvéreinket és megbízásuk van előfizetések, hirdetések felvételére és részükre átadott összegek nyugtáztatására.

Fent nevezettek fel vannak jogosítva arra is, hogy a Himler Coal Company részére nekik átadott részvényjegyzéseket, vagy lefizetéseket továbbítsák a bányatársaságnak.

Egyben tudatjuk testvéreinket hogy Walter Antal vállalatunkat tovább nem képviseli s így nem áll jogában sem a lap, sem a bányanevében pénzt vagy megbízásokat átvenni.

Az első eredeti magyar regény a bolshevik Magyarországból, a mely szemtanu tollából került ki Pár hét mulva megkezdjük lapunk hasábjain

PASZTOR ÁRPÁD

a kiváló magyarországi író lapunk számára írt regényének közlését. A regény címe:

PINTÉR MARI Amerikába megy

Hivja fel ismerősei és barátai figyelmét a Magyar Bányászlapra. Fizessen elő mindenki lapunkra minél előbb, hogy az elejétől olvashassák azt a regényt, amely a magyar válság legválságosabb idejét festi le megdöbbentően realiztikus színekkel és igazsággal.

A Magyar Bányászlap előfizetési ára Amerikában évi 2 dollár, Európában évi 3 dollár.

Barátainak tesz szolgálatot, ha módot ad nekik arra, hogy lapunk előfizetési útján elolvashassák Pasztor Árpád kitünő regényét.

"Nem hiszük, hogy előnyünkre volna, hogy valamely alkalmazottunk elhagyjon bennünket azért, hogy máshová menjen dolgozni, — ha részünkre jó munkát végzett.

Viszont valószínűtlen, hogy bármely alkalmazottunk jártassága a mi üzletünkben többet érjen saját magának, vagy másnak, mint nálunk.

Ugye ez érthető? Ezért mi készséggel beszélünk meg bármely munkásainkkal és a munka értékét épügy megbeszéljük, — mint az a munkáalkalmazat — ki együtt dolgozik szervezetünkkel."

LEE LONG,
Vice President.

Eme sorok hiven visszatükrözik a Clinchfield Coal Corporation szellemét. Ezért vannak nálunk magyar szénbányászok hosszú évek óta. Ezért lett a Dantei bányapléz egyike a legnagyobb magyar bányatelepeknek, ahol közel 500 magyar szénbányász dolgozik.

Most szükségünk van még több szénbányászra,

állandó munkára.

A szén 5-6 láb magas.

Szénbányák driftesek, biztos, erős homokkő tető, és jó bottom. A szenet motor huzza ki, a kárékra 1½-3 tonna fér el. Minden szenet géppel vágunk.

Munkás zavargás, sztrájk nálunk nincs.

Békében és biztonságban dolgozhatik egész éven át. Káréknként 95c-1.60 fizetünk headingben és \$1.50 rooman, Slate yardagot is fizetünk, lábanként 80c.

Bányászlakásaink jó karban vannak tartva, szobánként \$2.00 havonta a házbér. Templomok, iskolák, bank, üzletek, moving picture színház.

Magános embereknek \$1.25 naponta a burd.

A Dantei és Moosi burdingházak mindenhol ismeretek, mind a legmodernebbül berendezettek. Zuhanyfürdő, kuglizó, billiárd asztalok, kitünő, igazi otthonias magyar konyha.

A Dantei magyar bordingházat most Béres Dániel vezeti, a Moos-i bordingházat pedig Thomas Frank. Mindkét bordingházban példás tisztaság s otthoni kényelem van. Van-e még más olyan hely, hol burdot kaphat havi \$37.50-ért?

Bányászok keresete kéthetenként 85 dollártól 175 dollárig.

Minden állandóan dolgozni szerető magyar bányászt szívesen látunk telepeinken. Nincsen szükség hosszasan levelezgetésre, akik hozzánk jönnek, itt is maradnak állandóan. Csakis olyan bányászokat keresünk, kik szeretnek egy helyen állandóan dolgozni. Magyar levélre magyarul válaszolunk.

Jöjjön mielőbb és jelenkezzen munkára készen:

Clinchfield Coal Corporation

Dept. D,

DANTE, V. A.

CALIFORNIAI FRISS

SZÖLLŐ

MUSKATALY — MALAGA — ZINFANDEL — TOKAY — MAGTALAN
(Fehér és fekete)

ITT AZ IDŐ, hogy szerződését ELŐRE megkösse szőlő szükségletére. — Cégünk JÓTALLAST VALLAL elcsendő minőségért és pontos szállításért. Foglalkozzon szőlő eladással, ha szép keresetre akar szert tenni. Cégünk mindenben segítségére lesz, hogy sikere legyen.

Egy cáré 14—15 tonna; 1 tonna 80 box, 1 boxiban van 25 font tiszta szőlő. Árak: még csak RÖVID IDEIG tonnánként \$70.00 és feljebb.

Írjon magyarul és küldje be rendelését MEG MA!

Consumers Grape Co., Inc.

CONSUMERS BLDG. 624 C. CHICAGO, ILL.

-Tárca-

A TÜKÖR.

Írta: Köröndy Viktor.

Nagysokára mégis elaludt. Álmában Kerekest szerette és boldog volt odaadó nagy szerelmében. Amikor kinyitotta a szemét, a sarokban álló alabástrom-oszlopos öreg óra épen ötöt vert és az ajtón kopogtak. Juhásznét hívta uzsomnázni és jelentette, hogy a ruhája is megjött. A házigazda után kérdezősködött és megtudta, hogy a csépléshez ment és csak hat óra után jön haza.

— Kitűnő gazda a mi urunk, — magyarázta Juhásznét, de a hiúságát mégis bántotta, hogy így magára tudta hagyni.

— A cséplőgép nem szaladt volna el, ha egy délutánra nem vigyáz rá, — mondta szemrehányóan Kereksnek, amikor megjött.

— Hiszen aludt....

— Miért nem ébresztett föl? — Egyáltalában nagyon szőszereint vette azt a dolgot....

— Megigértém....

Néhány percig szótlanul ültek a verendán, akkor hirtelen fölállt Gáthyné.

— Kérem, fogasson, megyek öltözni.

— Parancsára....

Amikor egy negyedóra múlva felkészülve állt meg a Kerekes dolgozószobájának ajtaja előtt, a két muszka már be volt fogva a födeles kocsiába. Most kocsi ült a bakon és ők hátul helyezkedtek el a puha ülésen. A levegőt lehütötte a délelőtti eső, enyhe szél fújt velük szemben és Gáthyné arra gondolt, hogy úgy volna rendjén, ha már a felesége lenne Kereksnek. De azután újra észébe jutott a mai nap, a velencei tükör otthon, a kis fiókos tükör a kulcsárné szobájában és most nem tudott hinni másnak. A nap nagyon a hátuk mögé került már a zalai hegyek fölött és a közeledő alkonyatban mélabus hangulat lepté meg a szívet.

Keveset beszéltek az egész uton. Valami furcsa érzés ült a szívükben és talán sohasem voltak távolabb egymástól, mint mosté pedig összeért a karjuk és a térdük is egy-egy zökkenőnél. Este lett, mire lassu hajtásban a tó mellé értek. Apró báránnyelűk közt bujkált a hold és a telep már világos volt, mire a villasorba értek. A kaszinóból cigányzene hallatszott, valami lassu, buja keringő és Kerekes megkérdezte az asszonyt:

— Lemegy táncolni.

Gáthyné szeme különös tüzzel égett a sötétben, amikor felelt:

— Még nem tudom....

A nyaraló előtt megállt a kocsi és Kerekes kezét akart csókolni.

— Jöjjön be, — mondta halkán Gáthyné.

— Nem akarok a terhére lenni....

Az asszony forró lehellete a férfi arcába csapott.

— Jöjjön, — sugta — a kirándulásnak már vége van....

A férfi elérgette és bódultan ment utána a sötét folyosón.

— e a tánc.... a gavallérjai!

— Eh, ostobaság!

Bent a puha budoárban szembe fordult kísérelőjével és végtelenül gyöngéden nézett annak kipirult arcába. És most szólította először keresztnévén a férfit.

— Sándor, hát nem látja, hogy szecstem?

A következő pillanatban már a Kerekes széles mellén pihent az asszony szőke feje és a szerelmes férfi a boldogság érhetetlen szavaiból hebegve nyomta ajkát a csókért epedő szájra.

Épen a velencei tükör előtt álltak és amíg a hosszú libegő csókk izzott a csendben, Gáthyné félig lehunyott pillái alól diadalmas tekintettel nézte magát a ragyogó üvegben.

(Vége.)

PÉNZT ÉR
A JO TANÁCS

Sok esetben irtuk már meg, — de nem lehet elégszer ismételn, — hogy közismert és feltétlenül megbízhatónak bizonyult bankcéghez forduljanak az amerikai magyarok, ha pénzt küldenek, pénzt helyeznek el vagy óhazai ügyeket óhajtanak elintézni. A magyar korona árfolyama állandó változásnak van kitéve és így pénzt csinál, dollárokat takarít meg, ha Kiss Emil bankár utján küld koronát Magyarországra. Kiss Emil bankár külön budapesti irodát létesített, ahol pénzváltási, utazási és minden más ügyben készséggel állanak a hazautazó amerikai magyarok szolgálatára.

PÉNZKÜLDÉS

KABEL vagy POSTA UTJÁN Magyarország minden részére a legalacsonyabb napi árfolyamon teljes felelőség mellett.

HAJÓJEGYEK

a legalkalmasabb hajókra, úgy, hogy ne kelljen tulsokot utazni a hazavándorlóknak. A hajók mostanában tulsufoltak. Foglaljon le idejében hajójegyet.

ÓHAZAI ÜGYEK

pontos és szakszerű elintézése. Telekkönyvi kivonatok, árvaszerki ügyek, családtagok kihozatala. Írjon felvilágosítást kérő levelet. — Azonnal válaszolunk.

DOLLÁRBETÉT

után 4% kamatot fizetünk és a betétkönyvet postafordultával küldjük el a címére. Pénzét — ha arra szüksége van — minden felmondás nélkül kiveheti.

Budapesti irodánk

KEREPESI-UT 1.

Készséggel áll a magyarság rendelkezésére

KISS EMIL BANKÁR
133 Second Ave., New York

Junius 1-től kezdődőleg a nyári hónapokban az iroda vasárnap zárva van

Társas utazás

A CANADA NEVÜ HAJÓN

JUNIUS 29-én

KISÉRŐ mellett. A Magyar Bányász Otthon utján május 11-én kísérelővel több mint 400 ember utazott haza az óhazába.

Sürgönyi értesítést kaptunk, hogy az utasok szerencsésen megérkeztek 12 nap alatt Triesztbe és a kiszolgálással nagyon meg voltak elégedve.

KI AKAR UGYANAZON HAJÓN UTAZNI?

Kisérőnk, aki Amerikai állampolgár, már többször tette meg ezt az utat. Felügyel a kofferekre, vigyáz zarrá, hogy senkinek az uton bántódása ne legyen s gondoskodik arról, hogy utasaink Triesztből külön vonaton azonnal tovább utazhassanak.

Tőlünk több mint tizezer utas utazott el eddig s mind nagyon meg volt elégedve.

UTAZZON ÖN IS ÁLTALUNK.

Ha van utlevele, küldjön erre a hajóra előleget, ha még nincs utlevele, csináltasson általunk azonnal utlevelet s még utazhat ezen a hajón.

Magyar Bányász Otthon

(HIMLER MARTON)

Manager: RÓNA ÁRMÁND

75 EAST 10th STREET,

NEW YORK, N. Y.

Ha nincs meg az utlevele, megszerezük!

Mielőtt hazulról elutazik, kérjen bányász jelvényt.

EZ MÁR AZTÁN DOHÁNY!

Évtizedeken keresztül ezek tették e meggyőzést az H. Rippen Tobacco Products PETŐFI, RAKÓCZI, KOSZORU, KASSAI védjegyek alatt forgalomban levő pipadohányaira.

Valamennyi olyan szerencsés keverék, hogy aki egyszer megízleli, nem cseréli azt fel semmi más dohánnyal.

Kapható minden üzletben és minden csomaggal értékes cuponokat is adunk, amelyeket remek ajándéktárgyakra válthatunk be. Küldje be a mellékelt szelvényt teljes listánkról.

Küldjön haza néhány font pipadohányt. Egy pipa jó dohány sok bajt elrejt.

H. RIPPEN. TOBACCO PRODUCTS. PERTH AMBOYN, N. J.

H. RIPPEN

361 B, Division St.
Perth Amboy, N. J.

küldje el részleteit
Premium listájukat
és írják meg miibe kerül.
...font pipadohány

Név .....

Cím .....

IGAZI
Rep. U.S. Pat. Office.
H. RIPPEN.
PIPA
DOHÁNY

GYORS ENYHÜLÉS

Türelmetlenség és nehézség munkától, általános fáradtság, merev izmok és csuklók, fájos hát, merevedés és fejfájások fájdalmait rögtön enyhítet.

PAIN-EXPELLER

azonnali használata által. "BARÁT A SZÜKSÉGBEN"

Azon családok, akik már kipróbálták a Pain-Expeller áldásos hatását, aztat többé nélkülözni nem tudják.

Csak egy Pain-Expeller létezik; és az az Ön biztonságáért el lett látva

⚓ A Horgony Védjeggyel ⚓

Ha a Pain-Expeller tartalmazó csomag nincs ellátva a HORGONY védjeggyel, akkor az nem a valódi és azt utasítsa vissza. 35 és 70 centes üvegben minden gyógyszertárban kapható.

F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

KISHIRDETÉSEK.

Szavanként 5 cent minden közlés.

Magyar szénbányászok felvételnek a Monongehale vasuti vonalon Martin és Point Marion között levő szénbányáinkban. Nem unio bánya, de ugyanannyit fizetnek, új házak, iskolák, stórok a telepen. Pick és másina munka. Jelentkezzen személyesen a következő címen: Poland Coal Company, J. C. Crawford, Supt. Point Marion, Pa.

Hazautazás miatt sürgősen eladó 10 darab jól jövedelmező Himler Coal Company részvény. Érdeklődők írjanak a következő címre: Louis Fazekas, Capels, West Va.

HONFITÁRSAIM!

Azoknak, kiknek farm kell olcsón, írjanak vagy személyesen érintkezzenek velem. Glenfield, N. Y.-ban levő remek 110 akeros farmom azért eladó, mert nem vagyok képes felszerelni 70 akros kaszáló és 40 akros szép erdőt. Olcsón soha az életben nem jut farmhoz; mint most, ha ezt az alkalmat elszalasztja. Írjanak e címre:

B. BOZENDORF, Box 108 ULEDI, PA.

OLCSÓ BIRTOKOK. Már ez évben is több farmot eladtam, mint tavaly ilyenkor. Pedig a múlt év rekordtörő volt azon 8 év alatt, amióta Glenfield környékén a magyarok telepítését folytatom. Azért potyogtam el egy a saját, mint a rém bízott farmokat, hogy az ősszel a telepi tésell felhagyva a még kéziratban levő s az amerikai magyarság által folyton sürgetett műveimet könyv mássámmal Dacára Glenfield rohamos fejlődésének s az itt készülő gyárak miatti lázas építkezéseknek amit sok magyart és yankeit telek-speculációkra ösztönöznek, én minden elfogadható árat figyelembe veszek. Ép azért csinálom oly óriási forgalmat, amit a lovviléi telek-könyv cáfolhatatlannal igazol. Ön is megtalálja a megfelelő birtokot, ha e tavaszon eljön ide s jobb helyre nem teheti pénzét, mintha most érte volna vesz ingatlant. A saját szemével győződjék meg Glenfield nagyszerű jövőjéről, amit az itt folytatott építkezések tanúsítanak. Az alul felsorolt farmokat sürgősen eladom s levelezgetés helyett a rögtönli lefoglalást ajánlom. Tehát:

- 1.) 523 akros, sík, kőmentes birtok, 2 ház s melléképületekkel, kut, patak, több ezer cukorfa, 60 hold szántó, a többi legelő s hatalmas erdő: \$7500. Ebből \$5000 cash, a többi 10 évi, hatos kamatu törlesztéssel. Nagy 16 szerszámokkal, 13 szarvasmarha, sertések, tyúkrok, nagy gazdasági felszerelés meg e szép birtokkal. Három család is megélhet ottan. A gazdája az óházába megy s elpotyázza a szép tanyát. Közéleben:
2.) 90 akros farm patakkal, jó pajta, de tatarozást igénylő házál. Ára \$1000 cash. Ettől nem messze:
3.) 100 akros, asztal egyenes, kőmentes farm, majdnem mind szántó, de gyenge épületekkel. Ára \$1500 törlesztésre. Továbbá:
4.) 152 akros tehénész farm, repülőre szoruló épületekkel, patak az erdejében. Ára \$2000 félár lefizetéssel, a többi 10 évi törlesztés, hatos kamattal. Közéleben:
5.) 200 akros, gyönyörű fekvésű birtok a Las. Rác, Dér, Mihályi-féle farmok mellett, gyenge épületekkel, \$2000. Fizetési feltételek mint az előbbinél. Ettől nem messze:
6.) 150 akros farm jó épületekkel, a földjét patak hasítja, 2 ló szerszámmal, 4 tehén s 5 borjú, 1 hasas sertés, 15 tyúk, 3 liba s az összes gazdasági felszereléssel. Ára \$3500 cash. Továbbá:
7.) 256 akros birtok, jó talaj s megfelelő épületek, 9 tehén, 2 jó ló szerszámmal s nagy gazdasági felszereléssel, \$800 értékű sztrupfzó készülek. Ára \$5000 törlesztésre. Mellette:
8.) 125 akros őrés farm, jó talaj, de elhanyagolt épületekkel, a Salmon River hasítja e farmot. Ára 1000 dollár cash. Szintugy:
9.) 37 akros farm, szép fekvéssel, jó épületekkel \$1000 cash
10.) 75 akros, sík, kőmentes farm, megfelelő épületekkel, 2 ló szerszámmal, 1 tehén, fűkaszáló, lovas gerelye, gyeplő, 2 eke, 2 fogas tengerei ütött töltő ekes, nyitott buggy, feleles kocsi, teljes és nehéz kocsi s egyéb gazdasági eszközök. Ára \$2000. Ebből \$1400 cash, a többi hat évi törlesztés és hat százalékkal. Továbbá:
11.) 310 akros elsőrendű farm, óriási felszerelés, dandy épületek, a falu közepén, komlótermelés, ami évi 3-4 ezer dollárt hoz, a havi teje bevétel 6-700 dollárt tesz ki. Ára \$2000 fél lefizetésre. A többi évi \$1000 s hatos kamattal. Ily remek farm még nem volt a kezemen. Továbbá:
12.) 20 akros farmocskák, a gyönyörű Brantingham nyaralóhelyen, de csak egy rozszant pajta s ledgett ház alapzata van a szép, sík földjén. Ára \$400 cash. Magyar szomszédok s vagy 200-szattya van már e szép környéken. Ezen birtokok és sok más farm leírását megjelöl az ideál farmjegyzékemben. Írjon érte meg a E. Mihályi, Glenfield, New York State.

Arthur I. Zeiger MAGYAR ÜGYVÉD 442 FOURTH AVENUE, Pittsburgh, Pa.

Egyleti kalauz.

Első Tug River-i Magyar Munkás Betegsegélyző Egylet. Alakult 1903 október 1-én.

Anyasoztály, Gary, W. Va. Főelnök Sidióczy József, főalelnök Fehér Sándor, főtitkár Vincez János, Box 55, Filbert, West Virginia, főpénztárnok Garai János, főjegyző Gónczi Bertalan, főellenőr Csillári János, póttag Granilla János, hármás bizottság Rabóczky István, Szegedi György, Sáros István, ajtóőr Török Gedeon, szortárnok Németh Ferenc.

Első osztály: Filbert, W. Va. Elnök Agyagos János, alelnök Szegő Balázs, titkár Koleszár János, Box 55, Filbert, W. Va. pénztárnok Rabóczky István, Box 177, Filbert, W. Va., jegyző Gónczi Bertalan, Box 155, Filbert, W. Va., hármás bizottság Iván János, Karáth Lajos és Heiler Kálmán, beteglátogató Kássa Sándor, póttag Back István, amerikai zászoltartó Kovács Miklós, magyar zászoltartó Koleszár József, ajtóőr Makai András.

2. oszt. Gary, W. Va. Elnök Szegedi György, alelnök Szabó László, titkár Dályai József, lock box 313, Gary, W. Va. pénztárnok Németh Ferenc, pénztári ellenőr Sidióczy József, jegyző Fehér Sándor, beteglátogató Horváth István, Szurcsik János, zászoltartó Molnár Mihály, gyászszólótartó Horváth János, hármás tagu bizottság Török Gedeon, Horváth János, Kratkócki János, ajtóőr Mészó Ferenc.

Harmadik osztály: Pageton, W. Va. Elnök Szathmáry Péter, titkár Vass Vendél, box 25, Pageton, W. Va., alelnök a címére a levelek küldendők, pénztárnok Szathmáry Károly, jegyző Németh Balázs, beteglátogató Kövér Lajos, ajtóőr Lancesak István.

4-ik osztály, Gary, W. Va. Elnök Kicsitári János, alelnök: Hajzer József, titkár Granilla János, box 784, Gary W. Va. pénztárnok Szász György, jegyző Kicsitári József, pénztári ellenőr Szűcs István, 3 tagu bizottság Kun Gábor, Balogh János, Kotróci János, zászoltartó Kun Gábor, beteglátogató Oreez István, ajtóőr Huklaji János. — Gyüleseit tartja minden hó első vasárnapján.

5-ik osztály. Elnök Puskás János, alelnök Dimon István, titkár Mata István, Box 312, Manbar, W. Va., kiköz minden levél küldendő az osztály tagoktól. Pénztárnok Puskás János, Box 433 Manbar, W. Va., jegyző Ördög János, pénztári ellenőr Aszboth Ignác, hármás bizottság Havez János, Cserepes Imre, Jánosék László, beteglátogató Mata István, ajtóőr Vincez Konecsni.

Az Első Tug Riveri Magyar Munkás Bs. Egylet 6-ik osztálya, Ottowa, W. Va. — Gyüleseit tartja minden hónap második vasárnapján az elnök házában. Elnök Szabó János, alelnök Kossa Gyula, titkár Rogozsan János, Box 1, Ottowa, W. Va. Jegyző Jessé András, pénztárnok Wertolomey János, ellenőr Wurga Gusztáv, hármás bizottság Labancz István, Dögdi István, beteglátogató Wertolomey György, ajtóőr Molnár József.

ELSŐ JOBS ÉS KÖRNYEK. MAGYAR Bányász BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET. Székhelye Murray City, O. Alapítotott 1896 január 5-én. Hivatalos lapja a Magyar Bányászlap.

Gyüleseit tartja minden hónap 3-ik vasárnapján Murray City, O. Újida János termében. Elnök Bezvay János, alelnök Tóth János, pénztárnok Dobroszky Ferenc, jegyző Tóth Károly, titkár Műkö József, box 294, ellenőr Sipek Lajos. Hármás bizottság Tamaska János, Barabás Gyula és Tamkovics János. Beteglátogató Murrayban Imre Imre, Hollisteren Molnár József. Helyettes Gyurkó János.

OHIO MAGYAR Bányász SZÖVETSEG. Székhelye: Murray City, O. Hivatalos lapja a Magyar Bányászlap.

Elnök Szabó József, alelnök Czaga Károly, pénztárnok Boros József, titkár Tóth Márton, ellenőr Gindly György. Új Hórok alakíthatók a környéken. érdeklődők forduljanak a titkárhoz vagy Tamaska János elnökhöz. box 483. Murray City, O.

HOLLISTER, O. Első osztály. Alakult 1917. december 16-án. Elnök Gyurkó János, titkár Székely János, címe box 77. Gleuster, O.

Az Első Magyar Kinizsi Pál Magyar Bányász Betegsegélyző Férfi és Női Egylet, Twin Rocks, Pa. Alakult 1903 március 24-én. Gyüleseit tartja minden hónap negyedik vasárnapján a saját helyiségében, délután 2 órakor. Elnök Kovács József, alelnök Nagy Antal, pénztárnok Rojtos László, titkár Nagy Lajos, Box 29. Expedít, Pa. Jegyző Borinyik János, pénztári ellenőr Nagy Gusztáv, bizalmi társ Kristán János, Nagy Lajos és Szarvas János, zászoltartó Koren Miklós és Bók István, ajtóőr Czipa János.

Yatesboro, Pa. osztály. Elnök Csobádi József, alelnök Simon József, titkár és jegyző Bódis Géza, box 202. Yatesboro, Pa., akthoz az egyület érdeklő minden levelezés

West Side Drug Store Dr. L. H. GREEN, tulajdonos. Legjobb, legpontosabb kiszolgálás. Johnston City, Ill. L. L. Love, manager

Magyar bányászok! Évek óta veletek vagyok. Évek óta szolgálak ki benneteket. Mindig jó és becsületes munkát végeztem. Ha bármikre van szükségetek, gyertek hozzám. Drs. O. W. WHITT & W.F. HILL FOGORVOSOK Matewan, W. Va. Dr. M. F. McCoy utódlal.

JÓ MAGYAR SZÉNÁNYÁSZOK családosok és nőlenek felvételnek modernül berendezett szénbányáinkban Hooversville, Pa-ban A szénréteg 3 1/2-4 1/2 láb magas. Machine és pick work. Telepünk csinos bányaváros, iskola, templomok, bank, modern üzletek, vasuti állomás, néhány mértföldre Johnstown-tól, Pa. Nagy hall meetingek és mulatságok tartására. TISZTA, OLCSÓ HÁZAK, JÓ KERESÉT. Ha nem dolgozik, vagy nincs helyével megelégedve, jelentkezzen munkára készen vagy írjon magyarául a következő címre: Mr. S. B. JONES Supt. Knickerbocker Mines DEPT. 2. Hooversville, Pa.

Logan völgyi magyarok! Hogy ha pénzt akar küldeni az óházába, ugy forduljon hozzám. Pénzeket a napl árfolyam mellett továbbítok az óházába. Műtán a Cunard Steamship Companynak ügynök vagyok azért ó általok továbbított pénzeket is. Tehát önek az érteke, hogy biztonság folytán menjen pénze az óházába. DOMONKOS JÓZSEF Notary Public \$2 000.00 Bond alatt vagyok és a legpontosabb hajóúgyi üzlet John Sepsics Box 108 McVeigh, Ky. Utirány: Williamson, W. Va. Onnan 50c. McVeigh, Ky.-ba.

Toms Creek és vidéki Magyar Bányászok! Ne tartásotok pénzetekeket idegen városban. Tartásotok azt itt, a bányászok bankjában. Bankunk oly biztos, mint bármely legnagyobb bank. Magyar bányászokat szívesen látunk. Sok magyar ügyfelünk teljes bizalommal van hozzánk. The Miners Bank of Commerce C. O. RAMSEY, Pénztárnok. COEBURN, Virginia

Logani Magyarok! Már hat éve, hogy üzletem fennáll. Finoman berendezett női és férfi díjat berendezés. Férfi öltönyöket mérték után a legjobb szövetből csinálunk. Joseph Domonkos megyei közjegyző és a Magyar Bányászlap megbízottja LOGAN, W. VA.

Nyitravnál Az Uj Kis Ó-hazában vehet legalkalmasabb valódi, hazai ékszer, hangszert, pipafélcet gazdasági szárazmokat, könyveket. Kérjen nagy képes árjegyzéket valódi hazai 14 karátos arany órákra, fűgökre, gyűrűkre, óráláncokra, nyakláncokra, Eigin és Walt-ham órákra, valódi hazai ezüst láncokra. Tájékt pipák és szipkák nagy választékban. "Adler" "Weisz" és "Nyitrav" tájték állandóan raktáron. Valódi Solingeni borotvák, hajvágoók, danoló gépek, lemezek nagy választékban. Kérjen árjegyzéket! EMIL NYITRAY 224 East 19th Street NEW YORK, N. Y.

Figyelem magyar bányászok! Bankunk a nép bizalmát bírja. Erős, megbízható és pontos Igazgatónk nagyon tekintélyes és befolyásos emberek. Betevőnk közé tartozik a magyar bányászok erős vállalata, a Himler Coal Company is. MI a lehető legmagasabb kamatot fizetjük betétek után és bankunk üzletfeleinknél kényelmere este 9-ig nyitva van. Legyenek önk is üzletfeleink, pontos, lelkiismeretes kiszolgálásról biztosítunk mindenkit. Nagy hall meetingek és mulatságok tartására. Day and Night Bank, Williamson, W. Va. J. H. GREEN, elnök. W. P. T. VARNEY, pénztárnok

MEG VAN A FIZETÉS JAVÍTÁS 2 TONNAS KÁRÉERT 90 CENTTŐL \$1.20-IG Bányász \$9-től \$12-ig kereset. Stady dolgozó bányáinkban a szén 4 1/2-6 láb magas. — Karbájd lámpát használunk. Jó iskola, színház a plézen; templom közel. Villanyvilágított lakások közel a bányához. Hat burdos tartó gazdának ingyen lakás. Ül- és muftóli kötséget a kompánia megfizeti. Plesznik bátyján vágóhídján vágott friss hús kapható. — Ünnepnapon vagy magánügyben ha kimarad, plézt nem veszt. A munka készen várja, magyar levélre magyar válasz ad John Sepsics Box 108 McVeigh, Ky. Utirány: Williamson, W. Va. Onnan 50c. McVeigh, Ky.-ba.

Christopher State Bank Christopher, Ill. A múlt esztendőben megkésztettük betétállományunkat, ami megbízhatóságunknak és pontosságunknak köszönhető. Hatalmas összeget fizettünk betevőimnek kamat fejében. Pénzt díjtalanul transferolunk más bankból. Helyezze el pénzét nálunk déljében és szép kamatot fog kapni, azokról pedig meg van pénze mentre a betétől. CHAS. J. PIKE, Cashier.

A HIMLER COAL CO. RÉSZVÉNYESEIHEZ! Mínthogy társaságunk a himleri telepet eladta, ezentul csak egy irodánk lesz, az uj bányatelepen. Leveleket ezentul csak erre tessék küldeni: HIMLER COAL CO., WARFIELD, KY.

Szénbányászok - Szénladolók - Kokszegetők - Jöjjenek dolgozni a JAMISON COAL & COKE COMPANY Bányáiba és Kokszegető Telepeire, Greensburg, Pa.-ba. Allandóan dolgozhat. Nagy pénzt kereshet. Pénzt takaríthat. Ha pénze van, mindene van és tud hozzá tartozóin segíteni. Munka és kereseti viszonyok szénbányáinkban és ugyanott levő kokszegető telepeinkben jobb, mint bármely vidéken. Mind az öt bányánk gyönyörű völgyben, Greensburg, Pa.-tól 3-5 mértföldnyire a Pennsylvania vasut mellett van s naponta két vonat megy Greensburgba, amely város a Pittsburgh New Yorki fővonalon fekszik. Minden bánya vasuti állomás. Bányáink 6 napot dolgoznak egy héten, nem érezzük a vasuti kocsihiányt, mivel nemcsak eladásra termelünk szenet, hanem több mint 1400 kemencében kokszeget is égetünk. Egész évi szén- és kokszttermelésünkre hosszú évekre szóló szerződésünk van s azért van szükségünk néhány jó magyar szénbányászra, hogy mennél több szenet aknázhassunk ki. A szénréteg 6 és fél láb magas VAN PICK MINING ÉS MACHINE LOADING. Van driftes és shaft bánya. Valamennyi teljesen biztos tető és jó bottom, nyitott bányával dolgozunk s szárazak a bányák. Szerencsétlenség, munkás zavarok, sztrájk nincsen. Olyan bányásznak való hely, aki akar dolgozni és sokat keresni. Szénbányászok megkereshetnek \$85-175 Kokszegetők \$75-\$100 kéthetenként. Teljesen modern fürdőházak most vannak berendezés alatt a bányákban. A munkásruhát munka után fürdés után száraz ruhával cserélhetik ki, s a munkásruhát másnapra szárázon találják. Motor huzza ki a szenet, a kárét nem kell tolni. Minden szenet tonna számra mérnek és fizetnek. A bányászlakások jó karban tartott dupla házak. 4-5-6 szobásak villanyvilágítással. A házbér ugyanannyi, mint husz év előtt, \$1.50 havonta szobánként. Jó ivóvíz. Van néhány kettős házuk, amely kiválóan alkalmas burdos gazdáknak. Nőtlen bányászok jó magyar családoknál találhatnak lakást és kitünő ellátást. Minden házhöz van kert és aprójószág tartására alkalmas melléképületek. Valamennyi telepünkön katolikus, görög katolikus vagy protestáns templomok, elemi és felső iskola, játszótér gyermekeknek, kitiünó árúval ellátott Compania Stórok, ahol a legutányosabban lehet bevásárolni. Bányászaink hosszú éveket vannak nálunk, mert akkor is dolgozhatnak, ha máshol szünetel a munka s az állandó munka által képesek állandóan jó pénzt keresni és pénzt megtakarítani. Jöjjon tehát ide dolgozni, addig, mig alkalom van rá jó házat és jó munkát kapni. Ha bővebb felvilágosítást akar, írjon a következő címre: Jamison Coal and Coke Co. Empl. Dept., 318 Broadway, Room 6A, New York, N. Y. Legjobban teszi azonban, ha személyesen jön munkára készen s jelentkezik a következő címen: JAMISON COAL AND COKE CO. 211 A. MAIN STREET, GREENSBURG, PA. Családját utáná hozathatja. Kérjen jegyet a Pennsylvania vasut New York-Pittsburgh fővonalára. — Greensburg, Pa.-ba. Egyenesen oda csekkelje podgyászat is. Ha tudatja mikor jön, emberünk várni fogja a vasuti állomáson. Ha nem találja, jöjjon egyenesen a Jamison Coal and Coke Co., 211 Main Streeten levő officába, az csak néhány bloknnyira van az állomástól.